

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 3 Αυγούστου 2019

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΜΙΑ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

**Περίπατος στη μεγάλη
αμμούτσα της Ν. Χώρας**

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Τις αναμνήσεις τους από την παραλιακή ζώνη της Νέας Χώρας και συγκεκριμένα από τη σημερινή Ακτή Παπανικολή μοιράζονται μαζί μας μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής, σε ένα αφιέρωμα που διερευνά την ανάπτυξη της περιοχής μεταπολεμικά, μέσα από προσωπικά βιώματα και αφηγήσεις. Η φτωχογειτονιά των Χανίων που έθρεψε στους κόλπους της γενιές βιοπαλαιστών, ψαράδων, αγωνιστών αλλά και ποιητών, η κοσμική πια παραλία που κάποτε ήταν «αμμούτσα», τα στέκια, οι προσωπικότητες και οι κώδικες της κάθε εποχής ξεδιπλώνονται και με τη βοήθεια του πλούσιου φωτογραφικού υλικού που συνοδεύει το ρεπορτάζ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3/8

Ολύμπιος,
Σαλώμη

4/8

Μαξιμιλιανός,
Ξακουστός,
Ξακουστή

5/8

Νόννα

6/7

Σωτήριος,
Σωτηρία,
Ευμορφία

7/8

Αστέριος,
Αστέρω,
Νικάνωρ

8/8

Μύρων, Μύρα,
Τριαντάφυλλος,
Τριανταφυλλιά

σελ. 3 - Πολιτισμός

σελ. 4 - 6 ~ Περίπατος στη μεγάλη
“αμμούτσα” της Ν. Χώρας

σελ. 7 ~ Παιδότοπος

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 - 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

ΣΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΦΙΡΚΑ

“Ραντεβού στα Sixtie's”

Συναυλία με τη Μουσική του Πολεμικού Ναυτικού με τίτλο: “Ραντεβού στα Sixtie's” θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 11 Αυγούστου, στις 9 μ.μ., στο Φρούριο Φιρκά. Όπως ανακοίνωσαν η Περιφέρεια Κρήτης – Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων και το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, θα συμπράξουν οι: Μαρίζα Σακκελαρίου σοπράνο, Θεόδωρος Μπιράκος βαρύτονος και Ανδρέας Καραούλης τενόρος.

Όπως ανακοινώθηκε από το Ναυτικό Μουσείο, «μετά, από τη διάκρισή της στο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ “Tattoo” στη Βασιλεία της Ελβετίας η Μουσική του Πολεμικού Ναυτικού θα βρίσκεται κοντά μας για ένα μουσικό ταξίδι με εξαιρετικές μελωδίες δίνοντας “Ραντεβού στα Sixtie's”. Γνωστά και αγαπημένα τραγούδια από τη δεκαετία θα ακουστούν στον αύλειο χώρο του Φρουρίου “Φιρκά” προκαλώντας αισθήματα νοσταλγίας καθώς και μνήμης αγαπημένων χρόνων.

Η εκδήλωση συνδιοργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης – Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, τον Δήμο Χανίων και

από το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης με δωρεάν είσοδο ενώ ο αύλειος χώρος του “Φιρκά”

παραχωρείται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων».

ΣΤΟ ΚΑΜ

Κοντσέρτο
πιάνου

Κοντσέρτο πιάνου με τους Βέλγους μουσικούς Igne Spinette & Jan Michiels θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 6 Αυγούστου στις 8.30 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου με ελεύθερη είσοδο.

Όπως ανακοίνωσε η Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Χα-

νίων “Ο Άγιος Πολύκαρπος” που οργανώνει την εκδήλωση, θα υπάρχει κουτί προαιρετι-

κής οικονομικής ενίσχυσης για τη Στέγη Κοριτσιού Αγίου Νεκταρίου Παχιανών).

ΣΤΟΝ ΚΕΦΑΛΑ

Αφιέρωμα
στον Μάνο Ελευθερίου
από τον Λεωνίδα
Μαριδάκη

Μουσική βραδιά συνδιοργανώνουν η Περιφέρεια Κρήτης – Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Κεφαλά και ο Σύλλογος Κεφαλιανών Αττικής την Κυριακή 11 Αυγούστου στις 9 μ.μ., στον Κεφαλά Αποκορώνου, με τον Λεωνίδα Μαριδάκη, σε ένα αφιέρωμα στο Μάνο Ελευθερίου με τίτλο: «Στα χρόνια της Υπομονής».

Ο συνθέτης και τραγουδιστής Λεωνίδας Μαριδάκης διαλέγει και ερμηνεύει με τους συνεργάτες του αγαπημένα τραγούδια σε στίχους του Μάνου Ελευθερίου που μελοποιήθηκαν από

τους σημαντικότερους Έλληνες συνθέτες και τραγουδιστές από τις ωραιότερες φωνές. Η παράσταση διανθίζεται με αφηγήσεις, εικόνες και βίντεο εμπνευσμένα από τη ζωή και τη ιστορία του ευαίσθητου και ιδιοφυούς ποιητή.

Τραγούδι: Μαρία Βασιλάκη
Μπουζούκι - έγχορδα: Παναγιώτης Καρνέζης
Κιθάρα - τραγούδι - βίντεο - καλλιτεχνική επιμέλεια: Λεωνίδας Μαριδάκης

Συναυλία Ορχήστρας
Βασίλης Τσιτσάνης

Συναυλία με την Ορχήστρα Βασίλης Τσιτσάνης, θα πραγματοποιηθεί στις 5 Αυγούστου στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου στις 9.30 το βράδυ. Συμμετέχουν η Δήμητρα Γαλάνη και η Νατάσα Μποφίλιου.

Συνεχίζονται
οι Γιορτές Ρόκκας

Συνεχίζονται οι “Γιορτές Ρόκκας” που πραγματοποιούνται για έκτο χρονιά με συνδιοργάνωση την Περιφέρεια Κρήτης.

Αναλυτικά το πρόγραμμα των Γιορτών στο: <http://giortesrokakas.gr/giortes-rokkas-2019/>

τεύχος 841
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος
Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Γεωργία Αδίκημενάκη, Δέσποινα
Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:
Νεκτάριος Κακατσάκης
ΠΙΕΣΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar,

Γιάννης Περάκης,
Γιώργος Στεφανάκης
ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο
“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900

Διαφημιστικό Τμήμα:
Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniotika-nea.gr

ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΝ ΑΠΟΚΟΡΩΝΑ

Παρουσίαση βιβλίου Ειρηνναίου Γαλανάκη

Παρουσίαση του βιβλίου του μακαριστού Ειρηνναίου Γαλανάκη “Επανάσταση των Συνειδήσεων” διοργανώνουν ο Δήμος Αποκορώνου, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Νεροχωρίου – Παϊδοχωρίου – Αγ. Πάντων, και οι Εκδόσεις Ραδάμανθους, με τη συμμετοχή του παραδοσιακού μουσικού συλλόγου Αποκορώνου “Ο Χαρίλαος”, την Πέμπτη 8 Αυγούστου στις 9 μ.μ. στους Άγιους

Πάντες (Πλατεία Μπαμπαλή).

Η εκδήλωση περιλαμβάνει χαιρετισμό από εκπρόσωπο της οικογένειας Γαλανάκη και του Δήμου Αποκορώνου, προβολή βίντεο για τον μακαριστό Ειρηνναίο Γαλανάκη, **Θεατρικό αναλόγιο** με την Έλενα Αθανασοπούλου, την Χριστίνα Βερνίκου, την Ντένια Καραβασιλειάδη, καθώς και **συναυλία** με τον παραδοσιακό μουσικό σύλλογο Αποκορώνου “Ο Χαρίλαος”.

Το βιβλίο κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Ραδάμανθους με σπάνια ντοκουμέντα του μακαριστού Ειρηνναίου Γαλανάκη. Επιλεγόμενα, ανθολόγηση, φωτογραφίες και σχολιασμός κειμένων:

Σταμάτης Α. Αποστολάκης, δάσκαλος-λαογράφος

Επιμέλεια έκδοσης: **Χρήστος Τσαντής**, με την υποστήριξη της οικογένειας Γαλανάκη.

ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ

Εκθεση Βιβλίου

Για 7η συνεχή χρονιά ο Δήμος Χανίων σε συνεργασία με βιβλιοπωλεία διοργανώνουν έκθεση βιβλίου στο Ενετικό Λιμάνι των Χανίων, στην πλατεία πίσω από το Γιαλί Τζαμισί, από την Τετάρτη 7 έως και την Κυριακή 18 Αυγούστου.

Οι ώρες λειτουργίας της έκθεσης θα είναι από 8 το βράδυ έως τα μεσάνυχτα ενώ οι παράλληλες εκδηλώσεις θα ξεκινούν στις 8.30 μ.μ.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων έχει ως εξής:

•7/8: **Εναρξη έκθεσης - Παραδοσιακή συναυλία** “Επιστροφή στις Ρίζες” με τον Χορευτικό Όμιλο της Παγκρήτιας Ένωσης Μεμβούρνης - Αυστραλίας και τον Χορευτικό Όμιλο Χανίων “Ο Ψηλορείτης”. Μουσική από τον Χορευτάκη Ηλία και το συγκρότημά του.

•9/8: **Ποιητική βραδιά** στις 9 το βράδυ στο χώρο της έκθεσης βιβλίου. “Μετρώ ως το δέκα” της Ελένης Μαρινάκη και “Σύννεφα στο νερό” της Νεκταρίας Μενδρινού, δύο νέες ποιητικές συλλογές σε μία καλοκαιρινή βραδιά ποίησης. Συντονίζει η φιλόλογος, Άννα Λαμπαρδάκη.

•10/8: Εκδήλωση στις 9 μ.μ. με **παρουσίαση βιβλίου** και εκλογή «δημάρχου στην πόλη των επίπεδων σχημάτων. Η ψηφοφορία θα γίνει στην παρουσίαση του βιβλίου “Στη γειτονιά των τετράπλευρων”. Σενάριο: Μαρία Γαλάνη. Εικονογράφηση: Μάριος Ιωαννίδης

Το βιβλίο παρουσιάζουν οι: Ευαγγελία Σερδάκη Χιωτάκη, καθηγήτρια Αγγλικής Φιλολογίας και Νεκτάριος Μουμουτζής, μέλος ΕΔΙΠ της Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Πολυτεχνείου Κρήτης.

•12/8: **Μια μέρα στη φύση...** Τη Δευτέρα στις 8 οι μικροί φίλοι θα γίνουν οι ήρωες της ιστορίας του βιβλίου ζώντας μια περιπετειώδη μέρα στη φύση όπως 10000δες χρόνια πριν μέσα από το βιβλίο του Άλκη Πασχαλίδη, με πολλά παιχνίδια και δράσεις!

16/8: Οι εκδόσεις Έρεισμα παρουσιάζουν το **βιβλίο του Μανώλη Μανούσακα** “Ιστορικά κτήρια της πόλης των Χανίων”. Για το βιβλίο θα μιλήσει ο Επίτιμος Επίτροπος Αρχαιοτήτων, Μιχάλης Ανδριανάκης

17/8: Οι εκδόσεις Ραδάμανθους παρουσιάζουν το **βιβλιοντοκουμέντο του Λεωνίδα Κακάρογλου** «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΑΤΟΜΙΚΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΚΑΡΟΓΛΟΥ – ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ 1918-1919».

Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι: Τάσος Σακελλαρόπουλος, υπεύθυνος ιστορικών αρχείων Μουσείου Μπενάκη – Στέλλα Γκοζάνη Χαριτάκη, Πρόεδρος της Αδελφότητας Μικρασιατών Ν. Χανίων «Ο Άγιος Πολύκαρπος» - Άννα Λαμπαρδάκη, φιλόλογος - Χρήστος Τσαντής, συγγραφέας, υπεύθυνος των Εκδόσεων Ραδάμανθους - Λεωνίδας Κακάρογλου, ποιητής - συγγραφέας. Θα ακολουθήσουν Μικρασιάτικοι χοροί από την Αδελφότητα Μικρασιατών Χανίων “Ο Άγιος Πολύκαρπος” σε συνεργασία με τον Χορευτικό Όμιλο Χανίων “Αροδαμός”

18/8: Λήξη της έκθεσης με **συναυλία του Λεωνίδα Μαριδάκη** σε ένα αφιέρωμα στον στικουργό, Μάνο Ελευθερίου. Μπουζούκι - έγχορδα: Παναγιώτης Καρνέζης

Κιθάρα - τραγούδι - βίντεο - καλλιτεχνική επιμέλεια: Λεωνίδας Μαριδάκης «ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΜΟΝΗΣ» (αφιέρωμα στο Μάνο Ελευθερίου)

Σε δήλωσή του ο Αντιδήμαρχος Πολιτισμού, Κυριάκος Καζάκος, επισμαίνει ότι η δημοτική αρχή στηρίζει ιδιαίτερα τους ανθρώπους του βιβλίου και τους βιβλιοπώλες του Δήμου μας, τονίζοντας ότι από τις 7 έως και τις 18 Αυγούστου τόσο οι συνδημότες όσο και οι επισκέπτες μας θα έχουν τη δυνατότητα να ταξιδέψουν στον κόσμο του βιβλίου.

Στον Τσιβαρά οι “Χαϊνήδες”

Συναυλία με τους **Χαϊνήδες** διοργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος Τσιβαρά την Τετάρτη 7 Αυγούστου στις 9.30 μ.μ.

Βραδιά Κρητικού συρτού στις Λουσακίες

Βραδιά Κρητικού συρτού θα πραγματοποιηθεί σήμερα στις 9 το βράδυ στο δημοτικό σχολείο Λουσακίων στο πλαίσιο των εκδηλώσεων: “**Λουσακίες 2019**” που οργανώνουν ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λουσακίων, η Περιφέρεια Κρήτης, η Αντιπεριφέρεια Χανίων και ο Δήμος Κισσάμου. Όπως ανακοινώθηκε, ο Πολιτιστικός Σύλλογος αφιερώνει τις εκδηλώσεις στη μνήμη του Μαν. Σκουλάκη. Επίσης, ο Πολιτιστικός Σύλλογος ανακοίνωσε ότι σεβόμενος την επιθυμία του τιμώμενου προσώπου Λαϊνάκη Στέλιο να μη συμμετέχει λόγω του θανάτου του Μανώλη Σκουλάκη, τροποποίησε το μουσικό πρόγραμμα της αποψινής εκδήλωσης.

Στο μεταξύ, την Δευτέρα, παραμονή του τοπικού πανηγυριού της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, θα πραγματοποιηθεί Κρητική βραδιά στις 9 μ.μ. στα Πατεριανά Λουσακίων.

Αφιέρωμα στους απόδημους Ασηγωνιώτες

Υπό την αιγίδα της Αυστραλιανής Πρεσβείας και με την στήριξη της Περιφέρειας Κρήτης,

ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ασή Γωνιάς “Τίμιος Σταυρός” διοργανώνει **αφιέρωμα στους απόδημους Ασηγωνιώτες όπου Γης**, την Δευτέρα 5 Αυγούστου στις 9 μ.μ. στο χώρο εκδηλώσεων Ασή Γωνιάς. Θα τιμηθούν: Ο **Γεώργιος Ψυχουντάκης** και το **μουσείο Cretan Runner** για την προσφορά τους στη Μάχη της Κρήτης, καθώς επίσης και η **Δρ. Μαριάνθη Φραγκοπούλου**, πυρηνική φυσικός και Διευθύνουσα Σύμβουλος της Ελληνικής εταιρείας start-up HERADO. Την παρουσίαση της εκδήλωσης θα κάνει η Αριστεία Καλογρίδη. Είσοδος ελεύθερη.

διαδρομές

ΣΤΟ

internet

ΚΡΗΤΗ

• ΧΑΝΙΑ • ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΒΡΑΔΙΝΑ και ΗΜΕΡΗΣΙΑ δρομολόγια από/προς ΠΕΙΡΑΙΑ

Απομολύβια σε συνεργασία με την Blue Star Ferries

ΠΑΚΕΤΑ προσφορών από

1 ΕΠΙΒΑΤΗΣ + **1** ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ = **76€**

σε Οικονομική θέση **DECK & I.X.** Αυτοκίνητο.

30%

ΕΚΠΤΩΣΗ

στα ημερήσια δρομολόγια

σε **ΚΑΜΠΙΝΕΣ** όλων των κατηγοριών

(04/07/2019 - 07/09/2019)

3+1

ΔΩΡΕΑΝ

εισιτήριο

σε **4/κλινη**

ΚΑΜΠΙΝΑ

20%

ΕΚΠΤΩΣΗ

στους ναύλους

επιστροφής

Γίνετε μέλος στο πρόγραμμα

ANEK Smart Bonus

και κερδίστε εκπαιδευτικές, δωρεάν εισιτήρια και αποκλειστικά προνόμια!

ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΑΣ ΠΡΑΚΤΟΡΑ,

ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑΣ: **210 4197400** - ΧΑΝΙΑ: **28210 27500** ΚΑΙ ΣΤΟ **www.anek.gr**

ΜΙΑ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Περίπατος στη μεγάλη αμμούτσα της Ν. Χώρας

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Στην αμμουδιά της ανδρώθηκαν γενιές και γενιές, έθρεψε οικογένειες, αποτέλεσε το σημείο αναφοράς των Χανίων και... παραμένει το ίδιο και σήμερα. Πολύ διαφορετική σε σύγκριση με το παρελθόν, με βασικά κοινά σημεία αναφοράς τη θάλασσα και τον άνθρωπο. Μια ιστορική αναδρομή στην “αμμούτσα” της Νέας Χώρας, όπως την ξέρουν οι παλαιότεροι, στην ακτή Παπανικολή -όπως ονομάζεται σήμερα- επιχειρούμε μέσα από τις διηγήσεις των ανθρώπων που ζουν την περιοχή.

Η ακτή της Ν. Χώρας και το λιμάνι όπως είναι σήμερα.

Μέσα από ένα ποίημα

Ο Νεοχωρίτης, δάσκαλος - ιστορικός ερευνητής και συγγραφέας Γιώργος Πιτσιτάκης, μιλώντας στα “Χ.ν.” για το χθες της ακτής Παπανικολή θυμάται την “αμμούτσα”, έτσι λεγόταν τότε η περιοχή, που σημαίνει πως ήταν άμμος και μάλιστα έφτανε από την ακτή μέχρι ψηλά, κοντά στην οδό Σελίνου.

Σ’ αυτήν την αμμουδιά, η σπουδαία **Νεοχωρίτισσα ποιήτρια Βικτωρία Θεοδώρου** που μεγάλωσε εκεί, έχει αφιερώσει το ποίημά της «Στην άμμο» από την ποιητική συλλογή «Κατώφλι και παράθυρο» (1962). Στους πρώτους στίχους λέει:

«Στην άμμο εκεί στην αμμουδιά

που
καίει τους σπόρους
που δε στεριώνουν τα θεμέλια
των σπιτιών
κι όλα τα γλύφει η θάλασσα,
μεγάλωσα παιδί, μαζί με τ’
άλλα.
Τα μάτια μας τα φλόγωνα οι
μισιριώτικοι άνεμοι
μες το φαγί, μες το ψωμί, μες τα
μαλλιά μας η άμμος. [...]».

Η “αμμούτσα”, η αμμουδιά του παραλιακού μετώπου της Ν. Χώρας, όπως φαίνεται σε φωτογραφία της οικογένειας Στ. Λαγωνικάκη.

Στις αρχές του 20ού αιώνα υπήρχαν μόνο μερικά σπιτάκια εδώ και εκεί... Ένας φοίνικας, «το βαγί» στεκόταν στην άκρη, εκεί που είναι σήμερα το λιμανάκι της Ν. Χώρας, στο μυκό του κολπίσκου και δίπλα του υπήρχε ο τάφος του Σίτι Μπιλάλ, ενός Μουσουλμάνου αξιωματούχου, ο οποίος είχε σκοτωθεί στην πολιορκία των Χανίων το 1645 και οι μουσουλμάνοι τον είχαν αγιοποιήσει. Ο τάφος αυτός δεν υπάρχει πια. Απέναντι ακριβώς ήταν ο μαντρότοιχος του εβραϊκού νεκροταφείου και παραδίπλα στα δυτικά κάποια λίγα κτίσματα. Ένα από αυτά ήταν το καφενείο του Φραγκιού, το μοναδικό σήμερα που στέκει από τη δεκαετία του 1910.

«Ως παιδί θυμάμαι τις ιστορίες για τα βάσανα της ζωής, τις εξορίες για τις αριστερές του πεποιθήσεις. Το καφενείο αυτό ήταν η... γιάφκα του κομμουνιστικού πυρήνα της Νέας Χώρας, εκεί γίνονταν οι συνεδριάσεις τους, εκεί πήγαιναν οι ψαράδες μετά το ψάρεμα και έπιναν μια τσικουδιά, εκεί πηγαίνουν οι εργάτες... Έχει μια μεγάλη ιστορία αυτό το μαγαζί. Εκεί οι μνήμες είναι καταλυτικές», θυμάται ο κ. Πιτσιτάκης και συνεχίζει λέγοντας: «Επειδή ο πατέρας μου και ο παππούς ήταν εργάτες στο λιμάνι και εγώ γεννήθηκα στα στενά της παραλίας, εκεί κάτω στην αμμουδιά, στην “αμμούτσα” μεγάλωσα και παίζαμε. Απέναντι από το καφενείο του ο Φραγκιός είχε φτιάξει μία καλύβα με καλάμια, όπου εκεί πήγαινα ως νέος και κουβέντιαζα με τον ίδιο και μου έλεγε τις ιστορίες του για τη φυλάκισή του στην Ακροναυπλία και τη “συγκατοίκησή του” με τον Δημήτρη Γληνό. Όλα αυτά που δεν μπορούσα τότε να αξιολογήσω, έμειναν ως μνήμες.

Εκεί οι ψαράδες τα καλοκαίρια μπάλωναν τα δίχτυα τους, έφτιαχναν τα παραγάδια τους στην καλύβα και τους χειμώνες στο καφενείο μεταξύ καφέ, τσικουδιάς και ούζου ο καθένας έλεγε τις δικές του ιστορίες. Όλα αυτά είναι μνήμες που

Ο δάσκαλος - ιστορικός ερευνητής και συγγραφέας Γιώργος Πιτσιτάκης, με φόντο τη θάλασσα της Ν. Χώρας όπου μεγάλωσε ως παιδί.

έχουν χαραχτεί μέσα μου. Μάλιστα ως σπουδαστής της Παιδαγωγικής Ακαδημίας σε μια λαογραφική εργασία μου για τα σημάδια των καιρών, πηγή μου ήταν οι αφηγήσεις των ψαράδων της Ν. Χώρας, οι οποίοι απλόχερα μου χάρισαν όλη τη λαϊκή σοφία που κατείχαν για να την καταγράψω».

Στη δεκαετία του '50

«Σε αυτή την αμμουδιά μεγαλώνανε τα παιδιά των Νεοχωριτών, που ορισμένοι από αυτούς είχαν χτίσει τα σπίτια τους με υλικά (πέτρες) από το Πετροκοπιό, τον λόφο κοντά στον Κλαδισό. Εμείς ως παιδιά κάναμε τα μπάνια μας στη θάλασσα στα τέλη της δεκαετίας του '50 με αρχές του '60.

Ο δρόμος της ακτής Παπανικολή δεν ήταν τότε ακόμη διαμορφωμένος, υπήρχε αμμούτσα και ως δρόμος χαρακτίκε το 1964.

Πριν τον πόλεμο, στην περιοχή αυτή είχε δημιουργηθεί αρκετά σημαντική δραστηριότητα, άνοιξαν ταβέρνες, κοσμικά κέντρα. Στην ταβέρνα του Κωστή του Γαναδάκη κατέβαιναν όλα τα Χανιά για να φάνε ψάρι. Στου Φραγκιού την ταβέρνα που είχε σπείριαλιτέ τον ακινό έπαιζε κομπανία με καλλιτέχνες κρητικής

μουσικής.

Με τον πόλεμο τα πράγματα άλλαξαν εντελώς. Η περιοχή βομβαρδίστηκε από τους Γερμανούς λόγω της ΑΒΕΑ. Ο στόχος ήταν να καταστραφεί το εργοστάσιο λαδιού και το σπιννοποιείο, ώστε οι ντόπιοι να μην έχουν εφόδια.

Στην περίοδο της Κατοχής οι Γερμανοί - επειδή φοβόντουσαν ότι θα υπάρξει απόβασση των Άγγλων - έφτιαξαν μπροστά στο παραλιακό μέτωπο και σε μεγάλο μήκος, ένα οδόφραγμα με καντουνάδες από τη σύληση των τάφων στο εβραϊκό νεκροταφείο, αναγκάζοντας ντόπιους να κάνουν αγγαρείες. Επειδή η μορφή του οδοφράγματος ήταν οδοντωτή το ονόμαζαν "Δόντια του Δράκου", μας διηγείται ο κ. Πιτσιτάκης.

Ο Νεοχωρίτης λογοτέχνης, δημοσιογράφος και βασικός συνεργάτης των Χανιώτικων νέων, Μιχάλης Γρηγοράκης, φωτογραφίζει την οικογένειά του μπροστά στο οδόφραγμα στην παραλία Ν. Χώρας. (Οικογενειακή συλλογή Ελένης Μιχ. Γρηγοράκη, από την έκδοση "Η αλιβρεκτος Νέα Χώρα")

Οι ομάδες των... παντρεμένων και των ελεύθερων "Παντρεμεναϊκός" και "Ελευθεριακός", σε αυτοσχέδιο γήπεδο πάνω στην αμμουδιά της Ν. Χώρας. (Από την έκδοση "Η αλιβρεκτος Νέα Χώρα")

«Μετά τον πόλεμο άνοιξαν ξανά κάποια μαγαζιά, π.χ. το 1952 άνοιξε η "Αφρικάνα" προς το τέρμα του παραλιακού μετώπου (σημερινός "Αχιλλέας") που τα βράδια λειτουργούσε και ως κέντρο διασκέδασης. Δίπλα ακριβώς, προς τα δυτικά που τώρα είναι τα αλμυρικά υπήρχε η "Χαβάν", μια ταβέρνα κυρίως για τους λούμμενους. Σήμερα δεν υπάρχει πια. Η οικογένεια που είχε τη Χαβάν έκτισε το ξωκκλήσι του Αγ. Νικολάου πάνω στα Λαζαρέτα.

Μια εύθυμη νότα της καθημερινής ζωής, ήταν τις δεκαετίες '50 - '60 όταν τις Κυριακές διοργανώνονταν αγώνες ποδοσφαίρου πάνω στην άμμο μεταξύ Νεοχωριτών, αθλητών και άλλων, με τις ομάδες των παντρεμένων και των ελεύθερων που τις είχαν ονομάσει "Παντρεμεναϊκός" και "Ελευθεριακός". Έφτιαχναν τέρματα με καλάμια και έπαιζαν μπάλα με πλήθος θεατών και πολλά ευτράπελα», θυμάται ο κ. Πιτσιτάκης και

προσθέτει:

«Το 1966 μπήκαν οι βάσεις για να γίνει το λιμανάκι της Ν. Χώρας. Το 1969 έγινε η προβλήτα από τη δυτική μεριά, ενώ η βόρεια προβλήτα έγινε μετά από 2 χρόνια περίπου.

Αργότερα στη δεκαετία του '70, εκεί που είναι σήμερα το ξενοδοχείο "Δαναός" ήταν η ταβέρνα ο "Ερωτόκριτος" της οικογένειας Θεοδωράκη, δηλαδή της οικογένειας της Βικτωρίας Θεοδώρου που μεγάλωσε εκεί.

Μετά τον πόλεμο δόθηκε το όνομα ακτή Παπανικολή στο παραλιακό μέτωπο.

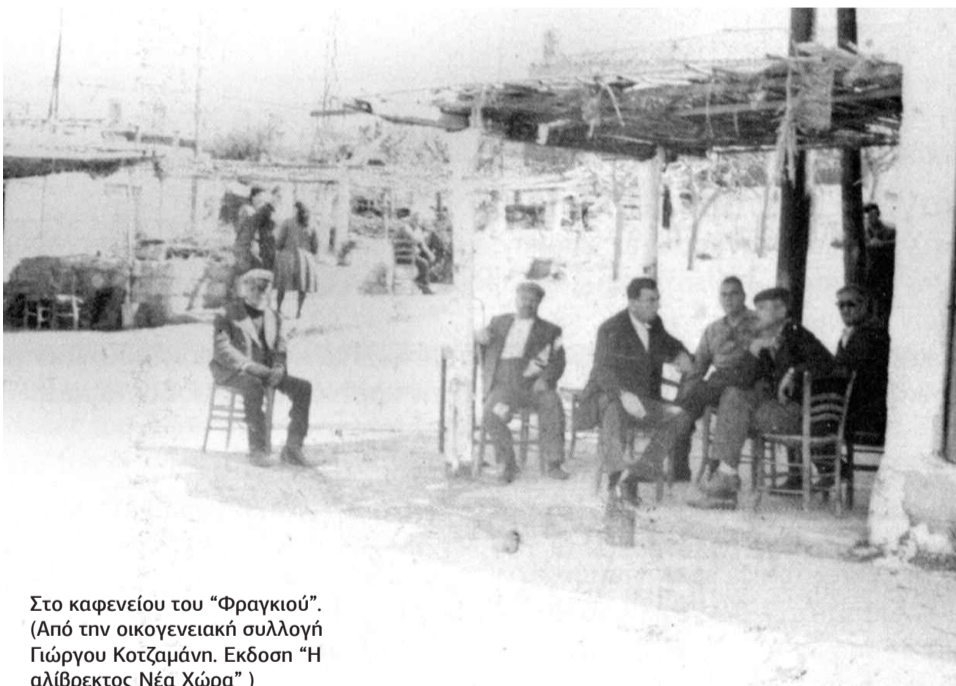
Στα μέσα της δεκαετίας του '80 ο τότε Πολιτιστικός - Εξωραϊστικός Σύλλογος Ν. Χώρας μαζί με το Συνοικιακό Συμβούλιο και την Ενορία Ν. Χώρας είχε διοργανώσει μια σειρά από εξαιρετικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, π.χ. τριήμερα και τετραήμερα, πάνω στην παραλία και στο λιμανάκι.

"Ο Φραγκιός"

«Το παραθαλάσσιο καφενείο του Φραγκιού δυτικά από το μεγάλο λιμάνι, πέρα στο λιμανάκι με τις τράτες και τις βάρκες, καθώς ήταν απόμερο είχε γίνει το "στέκι" των εργατών και ψαράδων. [...] Από το μικρό αυτό ιστορικό καφενείο ξεκίνησε το κίνημα στη Δικτατορία το 1936 [...]», γράφει στο αφήγημά της "Τράικο" η Νεοχωρίτισσα λογοτέχνις Βικτωρία Θεοδώρου, για το καφενείο του Φραγκιού Λαγωνικάκη, που σήμερα λειτουργεί ως ταβέρνα στο ίδιο σημείο από τον γιο του, Σταύρο.

Σε προφορική αφήγηση του Φραγκιού Λαγωνικάκη που δημοσιεύθηκε στην τοπική εφημερίδα "Αλήθεια" τη δεκαετία του '80 αναφέρει μεταξύ άλλων: «...κάποτε βρήκα ένα καφεενάκι στην παραλία, το νοίκιασα, βρήκα και ένα δωμάτιο κοντά, εγκαταστάθηκα. Εκεί στο ίδιο μέρος στο λιμανάκι έζησα τη βασανισμένη ζωή μου, έκαμα οικογένεια, φίλους, και συντρόφους [...] Όπως ήταν παράμερο και εξοχικό, το βρήκαν βολικό οι κομμουνιστές της γειτονιάς και το έκαναν στέκι».

Στην Ακτή Παπανικολή, συναντήσαμε τον γιο του αείμνηστου Φραγκιού, Σταύρο Λαγωνικάκη, ιδιοκτήτη σήμερα του εστιατορίου "Φραγκιός", το οποίο λειτουργεί από τη δεκαετία του 1920 και μας διηγήθηκε πως τα παιδικά του χρόνια είναι άμεσα συνυφασμένα με αυτή τη γειτονιά καθώς εκεί γεννήθηκε. «Εδώ στον πρώτο όροφο ήταν το σπίτι μας, εδώ με ξεγέννησε η μαμή και εδώ βαφτίστηκα. Μεγάλωσα με τις ιστορίες του πατέρα μου Φραγκιού που διατηρούσε καφενείο και είχε υποστεί εξορίες σε Ακροναυπλία, Πύλο, Αγιά, Αθήνα... Θυμάμαι ότι εκείνες τις εποχές ήμασταν όλοι μια οικογένεια. Τους θαμώνες του μαγαζιού μας, τους θεωρούσα οικογένειά μου. Τότε υπήρχε αλληλεγγύη, δηλαδή οποιαδήποτε βοήθεια μπορεί να χρειαζόταν ο ένας, την πρόσφερε ο άλλος. Την εποχή που δεν υπήρχε

Στο καφενείο του "Φραγκιού". (Από την οικογενειακή συλλογή Γιώργου Κοτζαμάνη. Έκδοση "Η αλιβρεκτος Νέα Χώρα")

ακόμη το λιμανάκι, οι βάρκες που είχαν οι ντόπιοι όταν έπιανε κακοκαιρία τις τραβάγανε έξω, εδώ στην αμμουδιά. Και θυμάμαι ότι έτρεχαν όλοι για να βοηθήσουν να βγάλουν τις βάρκες έξω ή μπορεί να ήταν αρόδου ένα καϊκι που κινδύνευε και έτρεχαν όλοι να πέσουν στη θάλασσα να το προστατέψουν».

«Το βράδυ θυμάμαι ότι έρχονταν τότε τα μεγάλα "ονόματα" όπως ο Μπιστολάκης, ο Όθωνας, ο Κώστας Μπιστοτάκης, ο Μπακλατζής... Έμπαινε μέσα στο μαγαζί ο Μπιστοτάκης, ο οποίος ήταν ένα κεφάλι ψηλότερος από τον πατέρα μου και χτύπαγε φιλικά την πλάτη του πατέρα μου και του λεγε: Είντα κάνεις Φραγκιό;», θυμάται ο κ. Λαγωνικάκης και προσθέτει: «Μάλιστα ενώ από το τότε καθε-

σώς απαγορευόταν η είσοδος στο μαγαζί μας (λόγω της αριστερής του ιδεολογίας) αυτοί οι ίδιοι που επέβαλαν την απαγόρευση, (Μπιστοτάκης, Μπακλατζής), ήταν αυτοί που ερχότανε εδώ. Ήμουν τότε 10-15 ετών και τους θυμάμαι γιατί τις περισσότερες ώρες βοηθούσα τον πατέρα μου στο μαγαζί... Καβγάδες έβλεπες αλλά την επόμενη ημέρα ήταν όλοι φίλοι πάλι. Ήταν σαν να τίποτα να μην είχε συμβεί».

«Τότε υπήρχαν μονοκατοικίες και κάθε οικογένεια είχε πολλά παιδιά. Τα παιδιά κάναμε τα μπάνια μας στη θάλασσα, παίζαμε τα παιχνίδια μας, παπτιές ή μακριά-γαϊδούρα... Πολλές φορές παίζαμε ξιφομαχίες που τις λέγαμε «ψυχομαχίες» δηλαδή φτιάναμε αυτοσχέδια σπαθιά και ασπίδες ή παίζαμε πετροπόλεμο.

Ο Σταύρος Λαγωνικάκης, ιδιοκτήτης του ιστορικού "Φραγκιός".

Άλλες φορές φτιάναμε... καράβες, αυτοσχέδιες βάρκες με τενεκέδες που στεγανοποιούσαμε με το κατράμι που έβγαίνει στη στεριά και έπειτα βάζαμε κατάρτια με πανιά! Σπάνια φτιάναμε αυτοσχέδια κανό από... βαρέλια», μας διηγείται ο κ. Λαγωνικάκης που θυμάται ότι τότε υπήρχαν κάποια λιγοστά μαγαζιά:

«Παραδίπλα υπήρχε το μαγαζί του Κοκολίνου, το οποίο δούλευε το πρωί ως καφενείο με καφέ, τσικουδιά, κονιάκ, ούζο. Τα υπόλοιπα ήταν εποχιακά μαγαζιά, δηλαδή άνοιγαν μόνο καλοκαίρι, π.χ. ο Μουσκουνητής που είχε φτιάξει μια ξύλινη εξέδρα στην άμμο και σέρβιρε εκεί μόνο τα καλοκαίρια, ήταν επίσης η "Χαβάν" που επίσης δούλευε εποχιακά όπως και η "Αφρικάνα" του Σκουτέλη. Μετά τη διαμόρφωση του δρόμου ανοιχτήκανε και τα άλλα μαγαζιά».

Μια ζωή δίπλα στη θάλασσα

Ναυτικός δεν ήταν ποτέ, ούτε επαγγελματίας αλιέας, όλοι όμως τον αναγνωρίζουν ως τον κορυφαίο ερασιτέχνη ψαρά όχι μόνο της Νέας Χώρας αλλά όλων των Χανίων. Ο λόγος για τον κ. Σήφη Κοτσολάκη που βρέθηκε μεταπολεμικά στη Νέα Χώρα με καταγωγή από τον Βαφέ Αποκορώνου. «Μετά τον πόλεμο δεν μπορούσες να ζήσεις στο χωριό. Ήμασταν 8 αδέρφια, πώς να ζήσουμε; Ήλθα στα Χανιά με 4 από τα αδέρφια και ξεκίνησα να κάνω τον τσαγκάρη και μετά τον οικοδόμο. Από το 1957 μετακόμισα στη Νέα Χώρα. Εκείνη την εποχή δεν υπήρχε ούτε λιμάνι ούτε δρόμος παραλιακός ούτε τίποτα. Οι λιγοστές βάρκες δένονταν πάνω στα βραχάκια. Ο κόσμος που ζούσε στη Νέα Χώρα ήταν φτωχός, όλοι προσπαθούσαν να ζήσουν μαζεύοντας χόρτα, ψαρεύοντας, κάνοντας ό,τι δουλειά μπορούσαν να κάνουν εκείνη την εποχή. Εγώ ήμουν λάτρης του ψαρέματος, αρχικά με καλάμι, έπειτα πήρα και μια βαρκούλα», λέει.

Δεν θα ξεχάσει ποτέ τον τεράστιο ροφό που είχε πιάσει που ο ψαρομανάβης του τον πλήρωνε 11.000 δραχμές για 17 κιλά αλλά δεν τον πούλησε... «Είχε πολύ ψάρι εκείνη την εποχή. Με συρτή βγάζαμε κάθε βράδυ και 6 και 7

τουρνάδες, μια φορά έπιασα και 11. Χρησιμοποιούσαμε συρτή και παραγάδι, τα δίκτυα ήλθαν μετά». Όσο περνούσε ο καιρός ο κ. Σήφης αποφάσισε να ασχοληθεί πιο ενεργητικά με τον Σύλλογο των Ερασιτεχνών Αλιέων. «Στα 1981 αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με τον Σύλλογο των Ερασιτεχνών Αλιέων. Μπήκαμε λοιπόν οι πιο νέοι άνθρωποι, μαζέψαμε μεταξύ μας χρήματα και πήραμε τον χώρο που είναι και σήμερα ο Σύλλογος, φτιάξαμε με πολύ προσωπική εργασία το κτίσμα με λίγους τσιμεντόλιθους, λίγο τοιμένο, βάλαμε και ένα νεροχύτη, μερικά τραπέζια, καρέκλες, το κάναμε το στέκι μας»,

θυμάται. Ο Σύλλογος τότε δεν ήταν απλά ένα σημείο συνάντησης φίλων του ψαρέματος. «Είχαμε έντονη κοινωνική δράση. Βοηθήσαμε να γίνει το μνημείο στη Ν. Χώρα δίνοντας ένα πολύ μεγάλο ποσό και δεν υπήρχε Νεοχωρίτης που να είχε ανάγκη και να μην του δώσουμε από το ταμείο του Συλλόγου ό,τι μπορούσαμε. Σε άλλες περιπτώσεις, όπως στο σεισμό της Αθήνας, μαζέψαμε χρήματα για να αγοράσουμε κουβέρτες και άλλα είδη πρώτης ανάγκης για τους σεισμόπληκτους. Πάντα οι ερασιτέχνες αλιείς της Ν. Χώρας μπροστάρηδες σε όλα», καταλήγει ο συνομιλητής μας.

Είτε με τα παραγάδια είτε με παλιές φωτογραφίες της περιοχής ο κ. Σ. Κοτσολάκης είναι συνδεδεμένος με τους ερασιτέχνες ψαράδες της Ν. Χώρας.

Φτώχεια και φιλότιμο...

Παιδιά της Ν. Χώρας και ο Γιώργος Πουλιδάκης, γεννήθηκε στη μεγάλη αμμουτσα και έζησε τα δύσκολα μεταπολεμικά χρόνια μέχρι και σήμερα. Περπατάμε μαζί στην ακτογραμμή και μας δείχνει "πατιά-πατιά" τη Ν. Χώρα όπως την έζησε.

Πρώτος σταθμός μας η ακτή πίσω από το μνημείο της Ν. Χώρας. «Εδώ είναι η λεγόμενη "κολύμπα" ένας σχεδόν κλειστός χώρος από βράχια. Εδώ έκαναν μπάνιο οι γυναίκες φορώντας τις φουφούλες που λέγανε τότε, υποτίθεται κάτι σαν μαγιό. Ουαί και αλίμονό σου αν περνούσες την ώρα που έκαναν μπάνιο. Σου έκαναν νόημα να φύγεις και αν πηλοαίμαζε σε πετροβολούσαν. Οι άντρες πήγαιναν πιο πέρα, εκεί που είναι τώρα τα αλμυρικά. Πώς βουτούσαν; Με σώβρακα ή ξεβράκωτοι, δεν υπήρχαν μαγιό την εποχή εκείνη. Βέβαια, τότε ο κόσμος δεν πήγαινε για διασκέδαση στη θάλασσα, δεν το είχαν απαραίτητο το μπάνιο. Στη

«Εδώ ήταν η κολύμπα που έκαναν μπάνιο μόνο οι γυναίκες», λέει ο Γ. Πουλιδάκης.

θάλασσα έμπαιναν για να βγάλουν ψάρια. Εμείς τα παιδιά εκεί μεταπολεμικά και πριν γίνει το λιμανάκι πηγαίναμε σε ένα βράχο που τώρα δεν φαίνεται γιατί έχει γίνει η προβλήτα και τον λέγαμε Χάρακα. Εκεί μαθαίναμε κολύμπι. Παίζαμε τη βουτιά και σε περίμενε κάποιος μεγαλύτερος να βγεις στην επιφάνεια... Αν βουλόπλεγες σου έβριζε άλλη μια να ξαναπάς κάτω για να κολυμπήσεις. Πιο πέρα ήταν η "μικρή και η μεγάλη Καμήλα", δύο βράχοι που επίσης δεν υπάρχουν πια. Στην παραλία τώρα ήταν η καλύβα του "Φραγκιού", του Κοκολίνου, του Κανίτσου, του Αποστολάκη του Στέφανου του Μαλανδράκη του Παναγιώτη του Αλευρά, αυτά ήταν τα κτίσματα στην παραλία. Και πιο

Ο Γ. Πουλιδάκης στα 1959, πρόσκοπος. Πίσω του ο χώρος που σήμερα είναι το λιμάνι της Ν. Χώρας.

φέγγει και ο άλλος με το καμάκι να κτυπάει τα χταπόδια. Σε μια τέτοια εξερεύνηση εκεί κάτω από την ΑΒΕΑ είχαν πετάξει οι Γερμανοί ένα σωρό πολεμοφόδια φεύγοντας. Ταινίες ολόκληρες με ιταλικές σφαίρες (ήταν στρογγυλές στην άκρη αντί για μυτερές) τις φορτώναμε σε ένα ξύλινο καρότσι και τις πουλούσαμε στον παλιατζή τον Θεοδωρή στην πλατεία Κολοκοτρώνη και μας έδινε ένα χαρτζιλίκι καλό για την εποχή εκείνη. Επίσης, πάλι μεταπολεμικά, επειδή στον Κλαδισό είχαν εγκαταλείψει ένα σωρό οχήματα, στρατιωτικό υλικό ακόμα και τανκς οι Γερμανοί πήγαιναν οι Νεοχωρίτες έβγαζαν το μπαρούτι μέσα από τα βλήματα (τσατσάρα το λέγαμε λόγω της εμφάνισής του) και έφτιαχναν δυναμίτες για ψάρεμα. Πολύς κόσμος είχε χάσει τη ζωή του ή είχε τραυματιστεί σοβαρά...».

Ο ίδιος δε θα ξεχάσει τα κεφαλόπουλα που έβγαζαν από τη θάλασσα.

«Είχαν Ντακότες που ψέκαζαν για τα μικρόβια, για τα κουνούπια, πού να ξέρω εκείνη την εποχή και όταν περνούσαν πάνω από τη θάλασσα έφευγε το δηλητήριο στη θάλασσα. Τότε έβλεπες τα κεφαλόπουλα να βγαίνουν στην επιφάνεια ζαλισμένα και να σπαρτάνανε και πέφταμε εμείς τα παιδιά να τα μαζέψουμε. Αν τα τρώγαμε; Όχι θα τα αφήναμε! Δεν είχα επιλογή τότε στο φαγητό, έτρωγες ό,τι υπήρχε!».

πέρα μετά τον Κλαδισό ήταν η τοποθεσία του "γιατρού τα χαράκια", γιατί εκεί είχε πνιγεί ένας γιατρός και είχαμε δώσει αυτό το όνομα εμείς οι Νεοχωρίτες στο συγκεκριμένο μέρος», θυμάται ο κ. Γιώργος.

Στα δύσκολα μεταπολεμικά χρόνια τα παιδιά πάλευαν μαζί με όλη την οικογένεια για τα προς το ζην. «Ψάρεμα και πλιατσικολόγημα. Αυτό στην ουσία κάναμε. Κατεβαίναμε στη θάλασσα να σκώσουμε τις πέτρες και να βγάλουμε καβούρια, τα βράδια έβαζε φωτιά ένας σε ένα λάστιχο και το κρατούσε ψηλά για να

παιδότοπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

ΑΥΤΟ!ΚΙ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΜΑΝΤΑΤΟ...

Βραβείο στη νηπιαγωγό, Άννα Στεφανουδάκη

Τιμή, τιμή μεγάλη, για τη Χανιώτικη Δασκαλοσύνη η απονομή στην προϊστάμενη του 4ου Νηπιαγωγείου Κισσάμου Άννα Στεφανουδάκη, τη σχολική χρονιά 2018-19, του βραβείου "Κούλα Κουλουμπή", από τον Κύκλο του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου. Ενός ξεχωριστού βραβείου που απονέμεται σε εν ενεργεία εκπαιδευτικό που εισάγει με τους πιο ευφάνταστους τρόπους τα παιδιά στον κόσμο του

παιδικού βιβλίου. Κι αν έχει δουλέψει με τους "πιο ευφάνταστους τρόπους" για το Παιδικό Βιβλίο και γενικότερα για την Παιδική Λογοτεχνία αλλά και την Παιδική Δημοσιογραφία η ιδιαίτερα γνωστή στους αναγνώστες του Παιδότοπου, από τη φιλοξενία, πολλές φορές των "Μαντάτων" του Σχολείου της, η φίλη μου η Άννα! Μιας πρωτοποριακής μαθητικής εφημερίδας που έχει γράψει και συνεχίζει να γρά-

φει τη δική της ξεχωριστή ιστορία... Χάρηκα πολύ με τη βράβευσή της κι έκανα μεγάλο "αγώνα" για να με βοηθήσει στο στήσιμο αυτής της σελίδας. Μάταιος ο κόπος μου! Ό,τι έγινε είναι συλλογική δουλειά... το βραβείο ανήκει σ' όλες τις κατά καιρούς συναδέλφους μου, μου επαναλάμβανε. "Από μηχανής Θεός" η συνάδελφος της για χρόνια στο ίδιο μετερίζι του Δασκαλικού χρέους Ευανθία Ελευθεριά-

δου. Αυτή, να 'ναι καλά, μου έστειλε το "σκεπτικό" της βράβευσης και το άλλο υλικό για να γίνει αυτή η σελίδα, που μου είχε γίνει... απωθημένο! Έχουμε ανάγκη από παραδείγματα, Άννα!

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος

Από το σκεπτικό μιας βράβευσης

Το ταξίδι για τη νηπιαγωγό Άννα Στεφανουδάκη ξεκίνησε πριν από 35 χρόνια. Με πραγματική αγάπη για τα παιδιά και το βιβλίο υποστήριξε φιλαναγνωστικές δραστηριότητες από τα πρώτα χρόνια δράσης στο νηπιαγωγείο. Στόχος της ήταν η δημιουργία ενός σχολείου δημιουργικού και ανοικτού στην κοινωνία. Η αξιοποίηση της λογοτεχνίας αποτελεί για αυτήν καθημερινό μέσο διδασκαλίας και υποστήριξης των μαθητών της, προσεγγίζοντας τους στόχους του προγράμματος του νηπιαγωγείου και υποστηρίζοντας την ανάπτυξη του κάθε παιδιού μέσα από διαφοροποιημένες παρεμβάσεις. Μαζί με το Σύλλογο Γονέων εργάστηκε στην κατεύθυνση δημιουργίας σχολικού κτηρίου και τελικά το καταφέρουν μετά από πολλά χρόνια. Όλα αυτά τα χρόνια συγκεντρώνει πάρα πολλούς τίτλους βιβλίων (τα περισσότερα είναι της ίδιας). Το 2009 το νηπιαγωγείο μεταστεγάζεται σε νέο δικό του κτήριο. Το όραμα για δημιουργία μεγάλης δανειστικής βιβλιοθήκης υλοποιείται. Ξεκινούν εντατικότερα τα προγράμματα φιλαναγνωσίας με προσκλη-

κλήμενο ένα συγγραφέα το χρόνο. Παράλληλα, συμμετείχε στη διοργάνωση Εκθέσεων Βιβλίου στην Κίσαμο σε συνεργασία με άλλους φορείς (Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, Βιβλιοπωλείο Ιεράς Μητρόπολης Κισσάμου & Σελίνου, κ.ά) και υποστήριξε τις επισκέψεις σχολείων με διοργάνωση φιλαναγνωστικών δράσεων μέσα από θεατρικό παιχνίδι, κουκλοθέατρο, επιδαπέδια παιχνίδια κλ.π.

Το όραμα συνεχίζεται... στο πλαίσιο της ανηφορικής ανάπτυξης της αυλής, την οποία μεταμορφώνει σε ένα μικρό παράδεισο για παιδιά και γονείς και δημιουργεί υπαίθρια ανταλλακτική βιβλιοθήκη. Εμπλουτίζει το υλικό της μέσω του προγράμματος «Read & Share» της IBBY. Τότε, το πρόγραμμα φιλαναγνωσίας ενισχύεται με την επίσκεψη κάθε μήνα ενός συγγραφέα ή εικονογράφου ή ποιητή. Η εξωτερική βιβλιοθήκη πλαισιώνεται με την παραμυθογ-

νιά ή το δέντρο των παραμυθιών και το τηλεφωνο των παραμυθιών (πραγματικός τηλεφωνικός θάλαμος εμπνευσμένος από το βιβλίο του Τζ. Ροντάρι «Παραμύθια από το τηλέφωνο») και πολλές ανοιχτές εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού (γονείς- τοπική κοινωνία). [...]

Συγγραφείς, εικονογράφοι, ποιητές που συμμετείχαν στα προγράμματα φιλαναγνωσίας του 4ου Νηπιαγωγείου Κισσάμου είναι: Σοφία Μαντουβάλου, Νικόλας Ανδρικόπουλος, Ιωάννα Μπαμπέτα, Μάνος Κοντολέων, Άννα Κοντολέων, Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Ελένη Σβορώνου, Αλέξης Κυριτσόπουλος, Μυρτώ Δεληβοριά, Βασίλης Παπαθεοδώρου, Δημήτρης Μπασλάμ, Ευδοκία Σκορδαλά-Κακατσάκη, Λίλα Καλογερή, Λεωνίδα Κακάρου, Γιώργος Κτιστάκης, Αγγελος Αγγέλου, Αργυρώ Μουντάκη, Σοφία

Χατζή, Κυριακή Μπορμπούδακη, Δημήτρης Τσιλινικός, Γιώτα Αλεξάνδρου, Αργυρώ Πιπίνη.

Η δημιουργία **δύο βιβλιοθηκών (δανειστικής & ανταλλακτικής)** μέσα στο σχολείο και στην αυλή αποτελούν δύο σπουδαία εγχειρήματα, τα οποία εμπνέουν και γίνονται «στέκια» για δημιουργικές φιλαναγνωστικές δράσεις.

Αξιοποιεί με ευφάνταστο και δημιουργικό τρόπο το παιδικό λογοτεχνικό κείμενο και ήδη από το 2010 εντάσσει με ξεχωριστό και βιωματικό τρόπο το εκπαιδευτικό υλικό «Ένα γράμμα μια ιστορία» της Σοφίας Μαντουβάλου.

Το 2013 ξεκινά πρωτοποριακά τη δημιουργία και έκδοση σχολικής εφημερίδας με τίτλο «**Τα Μαντάτα του 4ου Νηπιαγωγείου Κισσάμου**» με την υποστήριξη στα πρώτα βήματα της εφημερίδας «**Νέοι Ορίζοντες**». Δίνεται η δυνατότητα για παραγωγή κειμένων, ρεπορτάζ και φωτορεπορτάζ. Προσκαλούνται δημοσιογράφοι, αρθρογράφοι, εκδότες. Συνεχίζεται μέχρι και σήμερα και αριθμεί πλέον 20 φύλλα έχοντας αποσπάσει πολλές διακρίσεις. Μέσα από την εφημερίδα αξιοποιείται η παιδική λογοτεχνία αλλά και προωθείται η φιλαναγνωσία.

Συνδέει τα προγράμματα φιλαναγνωσίας με τη δημιουργία θεατρικών παραστάσεων στις οποίες προσπαθεί να εμπλέξει πολλές μορφές τέχνης. Τα λογοτεχνικά έργα εμψυχώνονται, δραματοποιούνται και αποτελούν αφορμή για ευαισθητοποίηση του κοινού. Ταυτόχρονα, στην παράσταση προσπαθεί να επιτύχει και την παρουσία ή τη συμμετοχή του συγγραφέα.

Μια ιδιαίτερη και σημαντικότερη ενέργεια είναι η συνεργασία με τη αρχειολόγο και συγγραφέα **Κούλα Μπορμπούδακη**. Δημιουργήθηκε στην αυλή του νηπιαγωγείου από την αρχαιολόγο μια προσομοίωση ανασκαφής Μινωικού Σπιτιού. Λειτουργεί κάθε χρόνο με τη βοήθεια της αρχαιολόγου σε ένα πλαίσιο σύνδεσης με τον τοπικό πολιτισμό. Το βιωματικό αυτό πρόγραμμα υποστηρίζεται ταυτόχρονα

από ένα πρόγραμμα φιλαναγνωσίας που εμπνεύρεται διάφορα είδη βιβλίων (πληροφοριακά, εγκυκλοπαίδειες, ιστορίας, μυθολογίας). Στο σημείο αυτό η δημιουργική αυτή νηπιαγωγός έχει καταφέρει να συνδέσει το περιβάλλον με την τοπική ιστορία, τον πολιτισμό και το παιδικό βιβλίο.

Το ταξίδι δε σταματά. Έχουν ανοικτεί πολλοί δρόμοι. Όλες αυτές οι ενέργειες είχαν σαν αποτέλεσμα τα προγράμματα φιλαναγνωσίας να ανήκουν στην ταυτότητα του σχολείου και να χαρακτηρίζουν την κουλτούρα του. Από το 2008 έως το 2018 οι δράσεις δημιουργικής αξιοποίησης του παιδικού βιβλίου στην περιοχή της Κισσάμου είναι άμεσα συνδεδεμένες με το όνομα της νηπιαγωγού Άννας Στεφανουδάκη και η ίδια αποτέλεσε και συνεχίζει έως και σήμερα να αποτελεί την κινητήρια δύναμη για να συνεχίσουν όλοι, παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικοί να εμπλέκονται και να συμμετέχουν σε δράσεις αξιοποίησης της παιδικής λογοτεχνίας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ

Η κ. Άννα Στεφανουδάκη παραλαμβάνοντας το βραβείο συγκινημένη πρώτα απ' όλα ευχαρίστησε τους δημιουργούς των βιβλίων γιατί μαζί ταξίδεψαν τόσα χρόνια. Έπειτα, ευχαρίστησε τους συνάδελφους της ονομαστικά παλιούς και νέους και την κ.Κασσωτάκη (Πρώην Σχολικό Σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής Χανίων) με τους οποίους έκανε μαζί αυτό το ταξίδι. Ένα ταξίδι που ξεκίνησε όπως είπε από τότε που πρωτοδιορίστηκε και τότε αυτό που ήθελε να περάσει στα παιδιά ήταν η αγάπη για τα βιβλία. ...

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Thuja occidentalis* (Θούγια η ανατολική) και ανήκει στην οικογένεια των Κυπαρισσοειδών.

Θούγια

Στην ίδια οικογένεια ανήκουν και τα συγγενικά είδη *T. occidentalis* (Θούγια η δυτική) και *T. plicata* (Θούγια η πτυχωτή).

Είναι δέντρο χαριτωμένο, αιθαλής, κωνοφόρο, με κωνική κόμη και λεπιδοειδείς βελόνες. Ο φλοιός είναι φαιοκόκκινος, αυλακωτός και οι φλούδες σε στενές διαμήκεις λωρίδες. Οι κώνοι των σπόρων είναι λεπτοί, κιτρινοπράσινοι και όταν ωριμάσουν γίνονται καφέ. Τα κλαδιά μπορούν να πιάσουν ρίζες αν το δέντρο πέσει. Σε αντίθεση με την Θούγια την δυτική που φτάνει τα 20 μέτρα σε ύψος και την Θούγια την πτυχωτή που μπορεί να φτάσει τα 60 μέτρα, η Θούγια η ανατολική φτάνει τα 10 μέτρα σε ύψος αλλά πολλές φορές δεν ξεπερνά το μέγεθος ενός χαμηλού θάμνου.

Ιστορικά στοιχεία:

Η καταγωγή της βρίσκεται στην Κίνα και Ιαπωνία και είναι ένα φυτό που έχει ένα εκπληκτικό χρόνο ζωής μια και όπως αναφέρεται ζει 2.500 χρόνια.

Είναι βότανο που χρησιμοποιήθηκε για εκατονταετίες από τους ιθαγενείς της Βόρειας Αμερικής για την καθυστέρηση της περιόδου. Οι σύγχρονες έρευνες απέδειξαν ότι οι ιθαγενείς είχαν εκτιμήσει σωστά, γιατί το βότανο δρα ως διεγερτικό των μαλακών μυών, όπως είναι αυτοί της μήτρας και των βρόγχων.

Στην Ευρώπη το δέντρο περιγράφηκε για πρώτη φορά από τον Κάρολο Λινναίο το 1753. Παραδοσιακά η θούγια έχει χρησιμοποιηθεί για κρυολογήματα, προβλήματα που εντοπίζονται στην περιοχή του θώρακα όπως πνευμονία και φυματίωση καθώς και για πονόδοντο, πονοκέφαλο, ρευματισμούς, δερματοπάθειες, και γυναικολογικά προβλήματα.

Συστατικά-χαρακτήρας:

Το φρέσκο φυτό (που σχετίζεται με την ξηρή ουσία) περιέχει 0.6% αιθέριο έλαιο, 2.07% αναγωγική ζάχαρη, 4.9% υδατοδιαλυτά πολυσακχαρίδια, 2.11% υδατοδιαλυτά ορυκτά, 1.67% ελεύθερο οξύ και 1.31% ταννικά. Το αιθέριο έλαιο των φρέσκων φύλλων (που σχετίζεται με το κλάσμα μονοτερπενίου) περιέχει 65% θυουγιόνη, 8% ισοθειόνη, 8% φαινόνη, 5% σαβίνες

και 2% α-ρίπεν ως κύρια μονοτερπένια. Έχουν περιγραφεί και άλλα μονοτερπένια, όπως καρβοτανακετόνη, μυρκενική και η καμφενή. Οι γλυκοπρωτεΐνες - πολυσακχαρίτες υψηλού μοριακού βάρους είναι άκρως σημαντικές για τη δραστηριότητα του φυτού.

Η ξηρά φυτική ουσία περιέχει 1,4-4% αιθέριο έλαιο, το 60% του οποίου είναι η ουσία θυουγιόνη.

Άνθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή:

Το φυτό ανθίζει Απρίλιο και Μάιο. Οι σπόροι ωριμάζουν Σεπτέμβριο και Οκτώβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα νεαρά κλωνάρια του αιθαλού αυτού κωνοφόρου τα οποία συλλέγονται όλο το χρόνο, αλλά η καλύτερη εποχή για την συλλογή τους είναι το καλοκαίρι, μια και παρουσιάζουν καλύτερη αποτελεσματικότητα στη χρήση τους.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις:

Δρα ως αποχρεμπτικό, διεγερτικό των λειών μυών, διουρητικό, στυπτικό και εξομαλυντικό.

Η κύρια δράση του βοτάνου οφείλεται στο διεγερτικό και εξομαλυντικό έλαιο που περιέχει. Για την βρογχική καταρροή η Θούγια συνδυάζει την απόχρεμψη και την διέγερση όλου του οργανισμού. Παράλληλα είναι ευεργετική σε περιπτώσεις που υπάρχει και αδυναμία καρδιάς.

Παρουσιάζει ειδική αντανάκλαστική δράση στη μήτρα και βοηθά στην καθυστέρηση της εμμηνορροής, αλλά εξαιτίας αυτής της δράσης της πρέπει να την αποφεύγουμε κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περιπτώσεις

ακράτειας ούρων λόγω απώλειας του μυϊκού τόνου. Είναι χρήσιμο επίσης στη θεραπεία της ψωρίασης και των ρευματισμών.

Εξωτερικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη θεραπεία των ακροχορδώνων (μορφή θηλωματώδους εκβλάστησης του δέρματος διαφόρων ειδών). Έχει αναφερθεί ότι αντισταθεί τις νοσογόνους επιδράσεις του εμβολιασμού της ευλογιάς. Έχει έντονη αντιμυκητιακή δράση αν χρησιμοποιηθεί εξωτερικά για την τριχοφυτία και τη στοματική μονιλίαση (μυκητώδη στοματίτιδα).

Το βότανο διαθέτει αντικαρκινικές ιδιότητες και ενδείκνυται ιδιαίτερα για γυναικίους καρκίνους, καλοήθεις (κυρίως ινοαδένωμα του μαστού και ινομύωμα) αλλά και για κακοήθεις (καρκίνος του τραχήλου). Είναι αντιικό και καταπολεμά το HIV, που συνδέεται με την εμφάνιση του καρκίνου του τραχήλου.

Για τις πνευμονικές παθήσεις συνδυάζεται με Πολύγαλα, Γαρβένια ή Λαμπέλια.

Χρησιμοποιείται στην ομοιοπαθητική σε άτομα κλειστά, συγκρατημένα και επιφυλακτικά, εγωιστικά, χωρίς ιδιαίτερες συναισθηματικές προσκολλήσεις, με έμμονες ιδέες. Ακόμη χρησιμοποιείται ενάντια σε κονδυλώματα, μυρμηγκιές, ογκίδια όλων των ειδών και γονόρ-

ροια.

Παρασκευή και δοσολογία:

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε ένα φλιτζάνι βραστό νερό σε 1 κουταλιά του τσαγιού ξηρό βότανο και το αφήνουμε 10-15 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε τρεις φορές την ημέρα.

Αν χρησιμοποιήσουμε βάμμα τότε λαμβάνουμε 1-2 ml βάμματος τρεις φορές την ημέρα.

Σε περιπτώσεις ακροχορδώνων και κρεατοελιών επαλείφουμε με προσοχή την περιοχή με τον ακροχορδώνα ή την κρεατοελιά με λίγη ενυδατική κρέμα (για να μην έλθει το φάρμακο σε άμεση επαφή με το φυσιολογικό δέρμα) και τοποθετούμε λίγο αδιάλυτο βάμμα Θούγιας πάνω στο προσβεβλημένο σημείο. Εφαρμόζουμε αυτή την πρακτική κάθε πρωί και απόγευμα για 2-3 εβδομάδες.

Προφυλάξεις:

Η θυουγιόνη, το βασικό συστατικό του αιθέριου ελαίου, είναι τοξική σε οποιαδήποτε ποσότητα. Μπορεί να αυξήσει τη ροή του αίματος και να προκαλέσει βλάβες στο νευρικό σύστημα. Για τον λόγο αυτό το βότανο πρέπει να λαμβάνεται σε μικρές δόσεις και όχι περισσότερο από μία έως δύο εβδομάδες, ανά περίπτωση. Η εσωτερική χρήση πρέπει να γίνεται μόνο κάτω από την επίβλεψη ειδικού. Πρέπει να αποφεύγουμε την χρήση του βοτάνου, σε περιπτώσεις στις οποίες ο βήχας είναι ξηρός και ερεθιστικός, πράγμα που μπορεί να οφείλεται σε υπερδιέγερση. Δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΑ ΡΟΥΣΤΙΚΑ

“Στα χνάρια του Ερωτόκριτου”

Εκδήλωση “Στα χνάρια του Ερωτόκριτου” θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή στις 8.30 μ.μ. στα Ρούστικα.

Την εκδήλωση διοργανώνει ο Πανελλήνιος Όμιλος Φίλων του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, σε συνεργασία με το Πνευματικό-Πολιτιστικό Κέντρο και Βιβλιοθήκη Ρουστίκων «Ανέστης και Μανόλης Αναγνωστάκης» Δήμου Ρεθύμνης, την ΚΕΔΗΡ, τον Δήμο Ρεθύμνης, την Περιφέρεια Κρήτης-Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ρουστίκων.

Στην εκδήλωση θα μιλήσουν ο David Holton, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Cambridge και η Τασούλα Μαρκομιχελάκη, επίκουρη καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας Α.Π.Θ. Θα συντονίσει ο Αλέξης Πολίτης, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης. Αποσπάσματα του “Ερωτόκριτου” θα αποδώσει μουσικά ο Αλέξανδρος Αγγελάκης, φυσικός και μουσικός.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης η φιλόλογος Αρχόντισσα Παπαδερου-Ναναδάκη θα δωρίσει στον Όμιλο αυτόγραφο επιστολή του Μανόλη Αναγνωστάκη. Στον χώρο θα εκτίθεται η ενότητα «Ο Μανόλης Αναγνωστάκης και η Κρήτη», τμήμα της έκθεσης που πραγματοποιήθηκε στα Χανιά, από την έκθεση του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Μανόλη Αναγνωστάκη.

Εκδηλώσεις στον Νομό Χανίων

Σειρά εκδηλώσεων, συναυλίες, πανηγύρια, γιορτές, οργανώνονται σε περιοχές του Νομού Χανίων τις επόμενες μέρες. Αναλυτικά:

- Γιορτή σέλινου στο Κατωχώρι Κεραμειών στις 3 Αυγούστου.
- Βραδιά κρητικού συρτού στις Λουσακίες στις 3 Αυγούστου.
- Κρητικό πανηγύρι τη Δευτέρα 5 Αυγούστου στην αυλή του Πολιτιστικού Συλλόγου Βρυσών.
- Κρητική βραδιά στα Πατεριανά την Δευτέρα 5 Αυγούστου.
- Συναυλία με τους Χαϊνήδες από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Τσιβαρά την Τετάρτη 7 Αυγούστου.
- Γιορτή ψαριού στο Ναυταθλητικό Κέντρο Σούδας στις 6 Αυγούστου.
- Γιορτή λουκουμά στις Αποθήκες Πλατανιά στις 7/8.
- Γιορτή μελιού στ’ Αφράτα στις 7 Αυγούστου.
- Γιορτή κρασιού στις Βούβες στις 9 και 10 Αυγούστου.

ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΗΤΩΝ

ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ Ο “ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ”

Από την επίσημη έναρξη εργασιών του 9ου Συνεδρίου του Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρητών.

Στο λογοτεχνικό και ποιητικό έργο του “Ερωτόκριτου” είναι επικεντρωμένο το φετινό 9ο Συνέδριο του Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρητών το οποίο πραγματοποιείται στο Ηράκλειο έως 4 Αυγούστου με την συνδιοργάνωση της Περιφέρειας Κρήτης.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η παγκόσμια προβολή της Κρήτης μέσω του συνεδρίου με την συμμετοχή των αντιπροσώπων Κρητών ομογενών όπου γης, έχει φέτος κεντρικό θέμα τον επικό “Ερωτόκριτο” του Βιτσέντζου Κορνάρου στο πλαίσιο ανακήρυξης από το Υπουργείο Πολιτισμού του έτους 2019 ως έτος “Ερωτόκριτου” ύστερα από πρόταση της Περιφέρειας Κρήτης και του Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρητών.

Η έναρξη των εκδηλώσεων έγινε προχθές με μνημόσυνο στον τάφο του Νίκου Καζαντζάκη, στο λόφο Μαρτινέγκο, ενώ οι εργασίες που γίνονται στην Πειραματική Σκηνή του Πολιτιστικού Κέντρου Ηρακλείου μεταξύ 1 και 3 Αυγούστου, ξεκίνησαν με τον χαιρετισμό του Περιφερειάρχη Κρήτης Στ. Αρναουτάκη.

Εκδήλωση στα Σελλιά

Την ετήσια εκδήλωση διοργανώνουν το Δ.Σ. του Σωματείου Σουριανών – Σελλιανών Λικοτιναριανών και ο Δήμος Αποκορώνου στις 10 Αυγούστου στις 9 μ.μ. στο γήπεδο Σελλιών. Φέτος, η εκδήλωση είναι αφιερωμένη στους μετανάστες των χωριών μας και στην καλλιέργεια της χαρουπιάς.

Εσπερίδα για το Σέλινο

Εσπερίδα με θέμα: “Πολιτισμός και Ανάπτυξη του Σελίνου” θα πραγματοποιηθεί σήμερα στις 5 το απόγευμα στον Δήμο Καντάνου – Σελίνου.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει στις 5 μ.μ. περίπατο στον αρχαιολογικό χώρο της Ελύρου και στις 6.30 μ.μ. ομιλίες και χαιρετισμούς στην αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου Ροδοβανίου.

Κρητική βραδιά στις Βρύσες Αποκορώνου

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βρυσών διοργανώνει Κρητικό πανηγύρι την Δευτέρα στις 9 μ.μ. - παραμονή της εορτής της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χριστού στην αυλή του πολιτιστικού συλλόγου με τον Νίκο Ποντικάκη και το συγκρότημα του.

Σταγόνες Χανιώτικης Ιστορίας

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ Κ. ΑΛΙΓΙΖΑΚΗΣ*

Το αθλητικό ιδεώδες στην Κρητική Πολιτεία (1898-1913)

Η περίοδος της Κρητικής Πολιτείας χαρακτηρίζεται από μια πολιτισμική ώσμωση της δυτικοευρωπαϊκής κουλτούρας με την τοπική, ιδιαίτερα της πόλης των Χανίων. Έτσι, οι Άγγλοι αποικιοκράτες προώθησαν το αθλητικό ιδεώδες, απαραίτητο στοιχείο του βρετανικού πολιτισμικού ιμπεριαλισμού. Σε όλες τις αποικίες (Ινδία, Μάλτα, Αίγυπτο, Γιβραλτάρ, Κύπρο) οι ντόπιοι έμαθαν από τους Άγγλους κρίκετ, τένις, ποδηλασία, σκοποβολή και ποδόσφαιρο, καθώς οι Βρετανοί, πρώτα οι αριστοκράτες, στη συνέχεια οι αστοί και στο τέλος οι στρατιώτες, ήδη από τα μέσα του 19ου αιώνα ασκούσαν. Ιδιαίτερα ο στρατός χρησιμοποιούσε την άσκηση για πειθαρχία, βελτίωση των πολεμικών ικανοτήτων, την τόνωση ηθικού και την ενίσχυση της συναδελφικότητας μεταξύ των στρατιωτών. Στην Ελλάδα και στην Κρήτη, εκτός από τους Βρετανούς, οι Ολυμπιακοί αγώνες του 1896 και η Μεσοολυμπιάδα του 1906 προώθησαν επίσης το αθλητικό ιδεώδες.

Όσον αφορά στα Χανιά στις 10/10/1899, ο Σύμβουλος Εσωτερικών Μανούσος Κούνδουρος ιδρύει τον «Ποδηλατικό Σύλλογο Χανίων» και στη συνέχεια (23/10/1899) ο ίδιος ιδρύει τον «Γυμναστικό Σύλλογο Κυδωνίας» με σκοπό την κατασκευή γυμναστηρίου στη Χαλέπα, την εκγύμναση των μελών και την τέλεση αγώνων («Επίσημος Εφημερίς της Κρητικής Πολιτείας»,

13/12/1899 και 31/12/1899).

Επίσης, στις 11/8/1906 («Νέα Έρευνα») επανιδρύεται ο «Γυμναστικός Σύλλογος Χανίων» από τον Γεώργιο Λελεδάκη με στόχους την γυμναστική, την κολύμβηση και την σκοποβολή:

«[...]ίδρυσιν Γυμναστηρίου εν Χανίοις προς γύμνασιν της νεολαίας και διάδοσιν της γυμναστικής και του αθλητισμού εις πάσας τας τάξεις, την ανάπτυξιν της αγάπης προς την Κολυμβητικήν, αναγκαιοτάτην δια νησιώτας και την πατροπαράδοτον ημίμ, παραμεληθείσας δε εσχάτως Σκοπευτικήν[...]».

Εκτός από την ίδρυση αθλητικών συλλόγων η κυβέρνηση της Κρητικής Πολιτείας προωθεί το αθλητικό ιδεώδες και στα Δημοτικά Σχολεία, επιβεβαιώνοντας την αρχαία ρήση «Νους υγιής εν σώματι υγιεί» («Ελεύθερον Βήμα» 10/6/1906) :

«ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ. Εν συρροή πολλού κόσμου εγένοντο αι εξετάσεις εν τη γυμναστική των Δημοτικών Σχολείων Χανίων και Χαλέπας την παρελθούσαν Κυριακή εις το Πεδίον του Άρεως. Οι μαθηταί[...] ψαλλόντων εμβατήρια πατριωτικά υπό τους ήχους δυο τυμπάνων[...] Μόλις τελείωσαν αι στρατιωτικά λεγόμενα κινήσεις[...] ξεξετέλεσαν ατελείωτον σειράν ελεύθερων ασκήσεων[...] Εκείνο το οποίον ανέδειξε και τους δημοδιδασκάλους επαξίως εργα-

σθέντας και ενθουσίασε τον κόσμο είναι η διδασκαλία των κρητικών χορών, η αρξαμένη από τινός εν τοις Δημ. Σχολείοις. Η διδασκαλία τούτων, εκτός του ότι έχει γυμναστικήν αξίαν, προξενεί ευχαρίστησιν πολλή στους μαθητάς [...].

Εδώ γίνεται φανερό η αφομοίωση της δυτικοευρωπαϊκής κουλτούρας της άσκησης, η οποία όμως συμπεριφέρεται με την τοπική ιδιαιτερότητα του κρητικού χορού.

Βιβλιογραφία
Πατμεζάς Σ., Τζεδάκη-Αποστολάκη Λ., Κυριαρχίες και συνειδήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο (1880-1920) ΕΚΙΜ, Ηράκλειο 2014.

* Ο κ. Αγησίλαος Κ. Αλιγίζακης είναι ιατρός ορθοπαιδικός, πολιτισμολόγος

ΜΕ ΕΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Το 2021 τα εγκαίνια της Εθνικής Πινακοθήκης

Τα επίσημα εγκαίνια του ανακαινισμένου κτηρίου της Εθνικής Πινακοθήκης αναμένεται να γίνουν την 25η Μαρτίου του 2021 με μια εμβληματική έκθεση για την Ελληνική Επανάσταση.

Το εγχείρημα αυτό που σφραγίζει την επέτειο των 200 χρόνων από την εθνική παλιγγενεσία, είναι μία μόνο από τις σημαντικές πρωτοβουλίες που συζητήθηκαν σε σύσκεψη παρουσία του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στο υπουργείο Πολιτισμού, όπως αναφέρει σε ανακοίνωσή του το Μέγαρο Μαξίμου.

Σύμφωνα με πληροφορίες οι δράσεις για τον εορτασμό του 2021 θα ξεκινήσουν την 25η Μαρτίου, με τα εγκαίνια της ανακαινισμένης Εθνικής Πινακοθήκης.

Εκτός από τις μόνιμες συλλογές της θα οργανωθεί μια εμβληματική έκθεση αφιερωμένη στην ελληνική επανάσταση του 1821. Με ορόσημο το 2021 και στο πλαίσιο μιας συλλογικής προσπάθειας, ο στόχος που τέθηκε είναι η ανανέωση της διεθνούς εικόνας της Ελλάδας μέσω του πολιτισμού, του

αθλητισμού και της αξιοποίησης της μοναδικής κληρονομιάς της χώρας.

Επίσης στη διάρκεια της σύσκεψης συμφωνήθηκε ότι θα δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στις αρχαιολογικές διαδρομές της Μακεδονίας. Ο κ. Μητσοτάκης ζήτησε να προχωρήσει άμεσα η υλοποίηση πολιτιστικών διαδρομών, που συνδέουν τους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της Μακεδονίας, συνδυάζοντας τις τουριστικές υποδομές και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά για την ανάδειξη της ταυτότητας κάθε περιοχής.

Παράλληλα θα προχωρήσει η υλοποίηση του σχεδιασμού για το Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων στο κτήριο του Silo στο λιμάνι του Πειραιά -το οποίο εγκαταλείφθηκε το 2015- με στόχο τη δημιουργία ενός πρωτοποριακού μουσείου με μοναδικά εκθέματα και ψηφιακές εκθέσεις,

προκειμένου να αναδειχθεί ο υποθαλάσσιος αρχαιολογικός πλούτος της χώρας μας.

Στη διάρκεια της σύσκεψης εκφράστηκε προβληματισμός για το γεγονός ότι σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, με πολιτιστική κληρονομιά παγκόσμιας ακτινοβολίας, η επισκεψιμότητα των μουσείων σε σχέση με τον αριθμό των ξένων επισκεπτών παραμένει εξαιρετικά χαμηλή με βάση τα διεθνή δεδομένα. Ακριβώς για να αντιμετωπιστεί το συντομότερο δυνατόν αυτό το ζήτημα, η υπουργός Πολιτισμού συμφώνησε με τον κύριο Μητσοτάκη να ενεργοποιηθεί πολύ γρήγορα ένα πλέγμα δράσεων για την αναβάθμιση της συνολικής εμπειρίας των επισκεπτών στα μουσεία της χώρας με αξιοποίηση και της ψηφιακής τεχνολογίας.

Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ

Θρησκευτικές εκδηλώσεις στην Κίσαμο

Την έλευση πιστού αντιγράφου της Θαυματουργού Εικόνας Παναγίας Παραμυθίας εκ της Ι. Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, ανακοίνωσε η Ιερά Μητρόπολη Κισσάμου και Σελίνου.

Την Εικόνα θα κομίσει ο πανοσιολογώτατος καθηγούμενος της Μονής, Γέροντας Εφραίμ Βατοπαιδινός. Η επίσημη υποδοχή θα λάβει χώρα σήμερα και ώρα 6.30 μ.μ. στην πλατεία "Μάνος Κατράκης" της Κισσάμου και εν πομπή θα λιτανευτεί έως την Ι. Μονή Ζωοδόχου Πηγής Παρθενώνος, όπου στις 7 μ.μ. θα ακολουθήσει Αρχιερατικός Εσπερινός, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Νέας Κρήνης και

Καλαμαριάς κ. Ιουστίνου. Την Κυριακή, 4 Αυγούστου, εις την Ι. Μονή Παρθενώνος θα τελεστεί Θεία Λειτουργία ιερουργούντος του καθηγουμένου της Ι. Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Γέροντος Εφραίμ.

Στο μεταξύ, η Ιερά Μητρόπολη Κισσάμου και Σελίνου, η Ι. Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου και η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης προβαίνουν, αύριο Κυριακή και ώρα 7 μ.μ. στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης, στην παρουσίαση Τιμητικού Τόμου αφιερωμένου στον μακαριστό Γέροντα Μωυσή τον Αγιορείτη, έκδοση της Ι.Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου. Τον Τόμο παρουσιάζουν οι: Σεβ. μητροπολίτης Νέας

Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνος, Παν. Ιερομ. κ. Χρυσόστομος, Γέροντας της Καλύβης του Αγ. Ιωάννου Χρυσοστόμου, Ι.Μ.Κουτλουμουσίου και ο παν. αρχιμανδρίτης κ. Εφραίμ, Καθηγούμενος της Ι. Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου. Ύμνους θα αποδώσει ο χορός «Οι Κρήτες Μαϊστορες», με χοράρχη τον κ.Αντώνιο Πλαϊτή, Άρχοντα Ύμνωδό της Α.τ.Χ.Μ.Ε. Η Σχολή Βυζαντινής και Παραδοσιακής Μουσικής του Ωδείου της Ι.Μητροπόλεως Κισσάμου και Σελίνου θα αποδώσει Ωδές στην Θεοστόχο, με χοράρχη τον μουσικοδιδάσκαλο κ. Γεώργιο Χαχλάκη.

Γηροκομείο Χανίων.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, το Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων θα έχει ανοικτές τις πόρτες του για τους επισκέπτες το απόγευμα από τις 6 ως τις 9.

ΣΤΑ ΝΩΠΗΓΕΙΑ

Επίσης, από την Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης (ΟΑΚ) ανακοινώθηκε ότι ο καθιερωμένος Εσπερινός της εορτής της

Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό του Ευρωμεσογειακού Κέντρου Νεότητας (ΕΚΝ), Παραρτήματος της ΟΑΚ, στα Νωπήγεια, θα τελεσθεί τη Δευτέρα 5 Αυγούστου στις 7.30 μ.μ., χοροστατούντος του Σεβασμ. μητροπολίτου Κισσάμου και Σελίνου κ.κ. Αμφιλοχίου, Προέδρου της ΟΑΚ.

Θα ακολουθήσει η καθιερωμένη ευλογία των καρπών της γης.

Θεατρικές παραστάσεις

Σειρά από θεατρικές παραστάσεις οργανώνονται στα Χανιά αλλά και σε περιοχές του Νομού:

“ΦΑΙΔΡΑ”

Την κλασική τραγωδία του Ρακίνα “Φαίδρα” παρουσιάζει το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Κρήτης σε συμπαραγωγή με το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, σήμερα στις 9.30 μ.μ. στο πέτρινο θέατρο στα Νωπήγεια Κισσάμου και αύριο στο θέατρο “Αλέξης Μινωτής” στον Άγιο Αντώνιο Κολυμπαρίου. Στο θέατρο Ανατολικής Τάφρου παραστάσεις θα δοθούν στις 8, 9 και 10 Αυγούστου.

Η παράσταση θα δοθεί με τη στήριξη της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης και των Δήμων Πλατανιά και Κισσάμου.

“ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗΣ ΝΥΧΤΑΣ”

“Το όνειρο καλοκαιρινής νύχτας” του Σαίξπηρ θα παρουσιαστεί στις 4 Αυγούστου στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου στις 9.30 το βράδυ.

Μετάφραση: Γιώργος Μπλάνας. Σκηνοθεσία: Αιμίλιος Χειλάκης – Μανώλης Δούνιας. Μουσική: Κωνσταντίνος Βήτα. Σκηνικά- Κοστούμια: Τέλης Καρανάνας – Αλεξάνδρα Σιάφκου

Φωτισμοί: Νίκος Βλασόπουλος. Κίνηση: Αντωνία Οικονόμου

“Η ΠΟΝΤΙΚΟΠΑΓΙΔΑ”

Για 3 μόνο παραστάσεις, 11, 12 και 13 Αυγούστου στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων, η θεατρική ομάδα του συλλόγου «Εξάρχων» ανεβάζει μια διασκευή της παράστασης «Η Ποντικοπαγίδα» της Αγκάθα Κρίστι. Μέρος των εσόδων θα δοθεί για την αγορά ειδών ανάγκης του παραρτήματος Χανίων του κέντρου αποκατάστασης παιδιών και νέων Κρήτης.

“ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ”

Παράσταση: “Δον Ζουάν” του Μολιέρου θα δοθεί στις 7 Αυγούστου στις 9.30 μ.μ. στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου σε σκηνοθεσία Θέμη Μουμουλίδη.

Στο ρόλο του Δον Ζουάν ο Νίκος Κουρής, Ελβίρα η Ζέτα Μακρυπούλια, Σγαναρέλ ο Μάκης Παπαδημητρίου. Συμμετέχουν οι ηθοποιοί: Ηρώ Μπέζου, Γιάννης Σοφολόγης, Μιχάλης Σιττίπουλος, Ιωάννης Καπελέρης, Ελίζα Σκολίδη, κ.ά.

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΣΚΙΩΝ

Παράσταση θεάτρου σκιών: “Ο Καραγκιόζης στη ζούγκλα” θα δοθεί στις 6 Αυγούστου στις 8.30 μ.μ. στο θέατρο Πάρκου Ειρήνης και Φιλίας.

Προβολή ντοκιμαντέρ

Ο κύκλος προβολών κρητικού ντοκιμαντέρ που διοργανώνει η Terra Verde και το Πρόγραμμα Προαγωγής Αυτοβοήθειας Χανίων ολοκληρώνεται αυτή την εβδομάδα με το ντοκιμαντέρ της Λόρα Πόιτρας «Citizenfour». Η προβολή θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη στις 9 μ.μ., στον πεζόδρομο έξω από την Terra Verde στην Τσουδερών.

“Αμλετ” στον Δημοτικό Κινηματογράφο

Σε μαγνητοσκοπημένη μετάδοση από το Barbican Centre στο Λονδίνο θα προβληθεί στις 5 Αυγούστου στις 9.30 μ.μ. στον Δημοτικό Κινηματογράφο “Κήπος” το κλασικό αριστούργημα του Σαίξπηρ: “Αμλετ”.

Εορτασμός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος

Εορτάζει την Δευτέρα 5 Αυγούστου, παραμονή της εορτής της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος Χριστού, ο παρακείμενος ομώνυμος ναός στο Δημοτικό

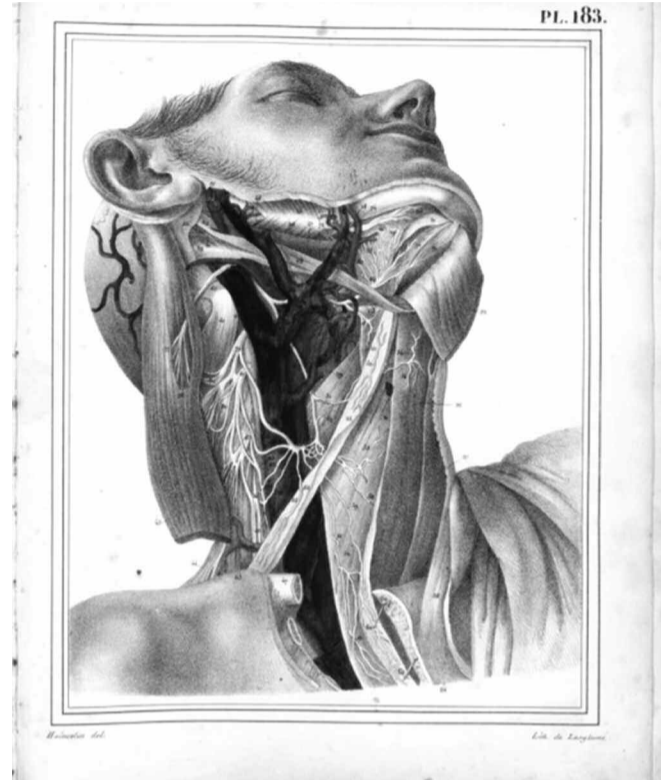
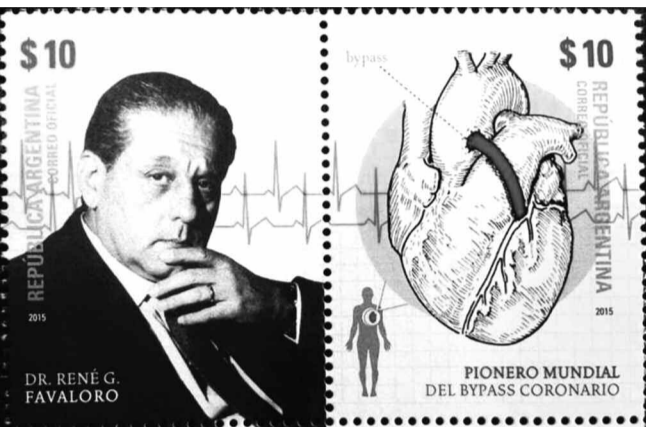
Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 141ο

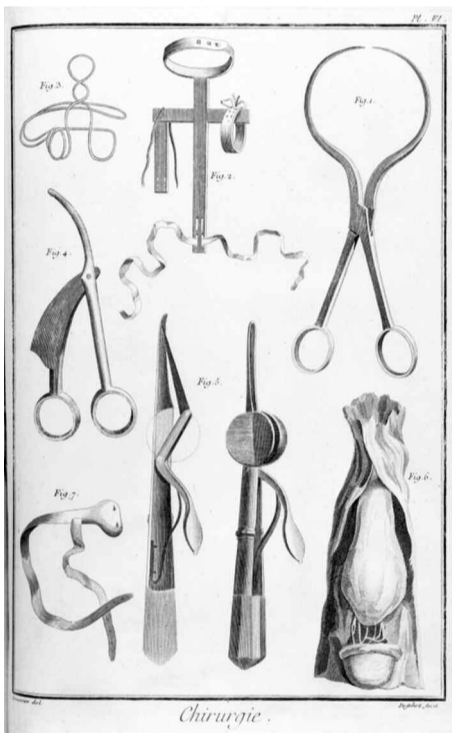

Στις 9 Μαΐου 1967 ο Δρ. Rene Favalaro χειρουργήσε 51χρονη γυναίκα με απόφραξη στη δεξιά στεφανιαία αρτηρία, με τη βοήθεια μηχανήματος εξωσωματικής κυκλοφορίας, μεταφέροντας αρτηρία από το πόδι της. Ήταν ο πρώτος που εφάρμοσε την τεχνική του By Pass (αορτοστεφανιαία παράκαμψη), η οποία έχει σώσει εκατομμύρια ανθρώπους σε όλο τον κόσμο.

Ο Donald Henderson (1928-2016) επέβλεπε το πρόγραμμα εξάλειψης της ευλογιάς από τον πλανήτη, μέσω του εμβολιασμού, τη δεκαετία 1967-1977, σώζοντας περισσότερους ανθρώπους απ' όσους πέθαναν σε όλους μαζί τους πολέμους της ανθρωπότητας...

Συλλογή από καπέλα που δινόταν στις νοσοκόμες κατά την αποφοίτησή τους από διάφορες νοσηλευτικές σχολές των ΗΠΑ, τη δεκαετία του 1950.

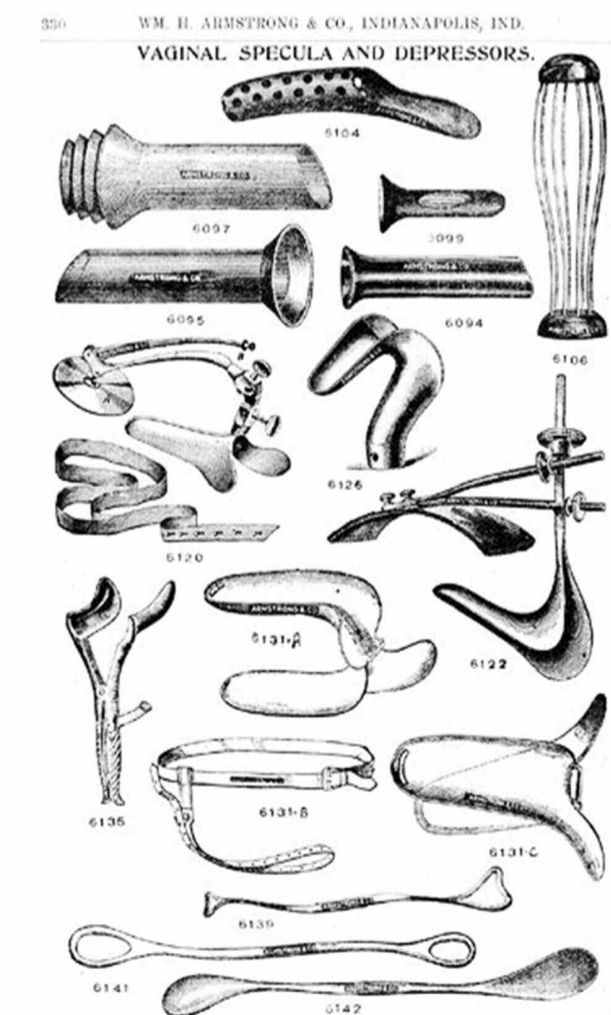
Αναλυτικό σχέδιο των φλεβών και αρτηριών που τροφοδοτούν τον εγκέφαλο, από το βιβλίο Manuel D'Anatomie Descriptive Du Corps Humain, του Jules G. Cloquet (1850).

Try These Sanitary Items Once and You Will Never Be Without Them Again

<p>19c SANITARY APRON 11M5928 A sanitary apron for every occasion. Absorbent, protects the clothing. Made of a waterproof rubber-lined material. Light weight and easily cleaned. This is the standard, preventing bulky appearance. Size, 36" x 48" value.</p>	<p>32c SANITARY APRON & NAPKIN HOLDER 11M5936 A clever combination of sanitary apron and belt. Napkin holder is detachable. Can be used only when necessary. Apron is waterproof and is very simple to clean. Upper part is made of cool, ventilated fabric. Adjustable waist band. Size, wt. 3 oz.</p>	<p>69c LADIES' SANITARY OUTFIT 11M5932 A very useful outfit, especially while traveling. The napkins are full sized, but are compressed into very small boxes. The apron is guaranteed waterproof and the belt is made of elastic webbing, no metal buckling the body. Fitted with safety pins and put up in a handsome rubber lined waterproof carrying case. Size, wt. 14 oz.</p>	<p>48c DETACHABLE SHEET-SANITARY APRON 11M5939 The 7 x 10 ft sheet is attached to the sanitary apron by means of small snap buttons and is easily detached when the apron is to be washed. Guaranteed waterproof, absolutely protecting the clothing. Ventilated top and dainty lace trimming. Size, wt. 4 oz.</p>	<p>29c SANITARY APRON 11M5925 Absolutely protects the clothing, made of the best quality waterproof rubber material. Light weight and easily cleaned. Ventilated top preventing bulkiness and is fitted and sewed. Dainty lace trimming. Size, wt. 4 oz.</p>	
<p>12c BIRD'S EYE CLOTH SANITARY NAPKINS & NAPKIN FOR 70c 11M5964 Clean, comfortable and convenient. Made of best quality "Bird's Eye" cloth. Very absorbent, and will wash perfectly. Has tabs on each end to be pinned to belt. Better and cheaper than the paper-made kind. Shipping weight, 2 oz. each.</p>	<p>35c SANITARY BELT & NAPKIN HOLDER 11M5956 Made of absorbent webbing, with waterproof lapels for attaching napkins. Prevents soiling of garments. Holder may be detached without taking off belt. State size.</p>	<p>12c ELASTIC SANITARY BELT 11M5946 Made of washable gauze, with elastic webbing, two inches wide. Gives the wearer greatest comfort and freedom of movement. Has tabs front and back with safety pins for attaching napkins. State size, waterproof. Shipping weight, 4 oz.</p>	<p>23c E-Z-ON SANITARY BELT 11M5950 Is made of elastic webbing and has vented top for making it cool and light. It is close to the body with safety pins for attaching napkins. State size, waterproof. Shipping weight, 4 oz.</p>	<p>19c VALUE SANITARY BELT 11M5944 This belt is put on around the waist and is fastened with two glove snaps. Made of washable gauze and elastic webbing 2 inches wide, which gives the wearer absolute comfort and freedom of movement. Has tabs ready to be pinned to belt. State size, waterproof. Shipping weight, 4 oz.</p>	<p>28c ABSORBENT SANITARY NAPKINS 6 FOR 15c 11M5961 Antiseptic sanitary napkins. Made of the quality sterilized absorbent cotton with a covering of gauze. Very comfortable. Have tabs to be pinned to belt. Easy to use. Can be used without washing. State size, per disc. 14 oz.</p>

See the Home Drug Store, Starting on page 557

John M. Smyth, Merchandise Co. Chicago, U. S. A. 295

Εξειδικευμένα χειρουργικά εργαλεία, από την ιατρική εγκυκλοπαίδια "Diderot et d'Alembert" (Γαλλία, 1763).

Βίαση μαστεκτομή στις αρχές του 17ου αιώνα στο Παρίσι: το στήθος αποκόπεται με ειδική τανάλια, η πληγή καυτηριάζεται με τα πυρωμένα εργαλεία (αριστερά), ενώ δύο άνδρες κρατούν τη δύστυχη καρκινοπαθή γυναίκα, που σφαδάζει από τους πόνους. Πιθανότητα ο άνδρας δεξιά να είναι ο γιατρός, που συντονίζει την επέμβαση.

Διάφορα γυναικολογικά εργαλεία, από την Ινδιανάπολη των ΗΠΑ της δεκαετίας του 1940.

Ποικίλοι τύποι σεβριετών εμμήνου ρύσης, που κυκλοφορούσαν στο Σικάγο των ΗΠΑ στις αρχές του 20ου αιώνα.

Ο Πολωνός γιατρός Eugene Lazowski έσωσε 8.000 Εβραίους από βέβαιο θάνατο το 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο, μολύνοντάς τους με νεκρά κύτταρα τύφου, που προκαλούσαν ήπια νόσο. Οι Γερμανοί φρουρούσαν την ισχυρά μεταδοτική νόσο και δεν τους έστειλαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης...

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Οι μητέρες

» Brit Bennet (μτφρ. Άννα Μαραγκάκη, εκδόσεις Πόλις)

Δεν θα ήταν η πρώτη, και σίγουρα όχι η τελευταία, φορά που δεν θα διάβαζα ένα βιβλίο εάν τύχαινε και γνώριζα από πριν μέσες άκρες την υπόθεσή του. Γιατί, καλώς ή κακώς, στην επιλογή του επόμενου μυθιστορήματος, περισσότερο απ' ό,τι άλλο, είναι η ιστορία που παίζει τον σημαντικότερο ρόλο. Έχοντας όμως συνειδητοποιήσει πως τελικά εκείνο που για μένα καθορίζει την αναγνωστική απόλαυση είναι πρωτίστως η αφήγηση και ακολουθώς η ιστορία, έχω αποφασίσει να κινούμαι περισσότερο από ένστικτο, αποφεύγοντας όσο μπορώ τις όποιες πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση και το περιεχόμενο, ακόμα και αν πρόκειται για ένα -συχνά όχι και τόσο- αθώο οπισθόφυλλο. Οι ιστορίες άλλωστε έχουν -σχεδόν- εξαντληθεί εδώ και χρόνια, ίσως εδώ και αιώνες αν θέλω να είμαστε ακριβείς, και εκείνο που έχει μείνει είναι η αφήγηση, η ματιά του συγγραφέα και το προσωπικό του ύφος. Και δεν είναι μόνο αυτό. Υπάρχουν ιστορίες, όπως αυτή για παράδειγμα που διαπραγματεύεται στις Μπότερες η γεννημένη το 1990 Μπριτ Μπένετ, στις οποίες η κακή λογοτεχνία έχει κατά κόρον επικεντρωθεί, και τις έχει καταστήσει στερεοτυπικές, για να μην αναφερθούμε στην τηλεοπτική μεσημεριανή ζώνη.

Οι Μπότερες είναι η τυπική περίπτωση του μυθιστορήματος εκείνου το οποίο, δεδομένης της ιστορίας, η συγγραφέας θα μπορούσε να το απογειώσει ή να το προσγειώσει ανώμαλα. Η Μπένετ, παρά το νεαρό της ηλικίας της τα κατάφερε περίφημα αφηγούμενη την ιστορία της Νάντια Τέρνερ, που στα δεκαπέντε της είδε τη μητέρα της να αυτοκτονεί και στα δεκαεπτά της επέλεξε την έκτρωση σε μια ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη. Γύρω από τη Νάντια εμφανίζονται με μικρότερο ή μεγαλύτερο ρόλο και οι υπόλοιποι -

αρκετά καλοσχηματισμένοι και πειστικοί- χαρακτήρες της ιστορίας, μέλη κυρίως της αφροαμερικανικής κοινότητας μιας επαρχιακής πόλης της Νότιας Καλιφόρνιας. Από την αρχή σχεδόν της ανάγνωσης το μυθιστόρημα μου θύμιζε τη μεγαλύτερη ίσως αναγνωστική απογοήτευση των τελευταίων μηνών -αναλογικά πάντα με τις περγαμινές και την μυθολογία που το συνόδευε- το Μικρές φωτιές παντού, και υπεύθυνη γι' αυτή τη σύνδεση ήταν η ιστορία, ή έστω αρκετές από τις πτυχές της, που αποτελούν κοινό έδαφος και στα δύο βιβλία -αλλά και σε αρκετές εκατοντάδες ακόμα. Ενώ όμως στην περίπτωση του μυθιστορήματος της Celeste Ng η αφήγηση δεν κατάφερε να μετατρέψει το βιβλίο σε κάτι παραπάνω από ένα έτοιμο σενάριο για μεταφορά στην τηλεόραση, στην περίπτωση της Μπένετ τα πράγματα εξελίχθηκαν ευτυχώς- πολύ διαφορετικά.

Δεν μπορούμε να ξέρουμε σε τι βαθμό η τελική εκδοχή του μυθιστορήματος θύμιζε το πρώτο ντραφτ ή αν ήταν αποτέλεσμα μιας καλής και δημιουργικής επιμέλειας, όμως πρέπει να παραδεχτεί κανείς πως Οι Μητέρες είναι ένα πραγματικά ωραίο μυθιστόρημα, παρά τη συνηθισμένη και σε κάποια σημεία υπερβολική ιστορία. Και αυτό συμβαίνει εξαιτίας της αφηγηματικής ικανότητας της συγγραφέως, των αφηγηματικών ευρημάτων, όπως είναι για παράδειγμα η συνύπαρξη της τριτοπρόσωπης αφήγησης του παντογνώστη αφηγητή και της πρωτοπρόσωπης των Μπότερων, αλλά και το δέσιμο αυτών των δύο. Και εννοείται πως αφηγηματική ικανότητα αποτελεί η διατήρηση της αγωνίας, η δημιουργία της ανάγκης στον αναγνώστη να διαβάσει τι θα συμβεί στην επόμενη σελίδα, ακριβώς γιατί η συγγραφέας πέτυχε να τον εντάξει στο περιβάλλον της ιστορίας της, αλλά και η πύκνωση της πλοκής, η παρουσία δευτέρων και τρίτων παράλληλων πλοκών, οι χαρακτήρες που συνεχίζουν να ζουν όταν η κεντρική ηρωίδα

βγαίνει από το δωμάτιο. Σε όλα αυτά η Μπένετ τα καταφέρνει περίφημα.

Και εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο αφηγείται την ιστορία της η Μπένετ, καταφέρνει να ενσωματώσει καίριους προβληματισμούς, να αποτυπώσει τις ιδιαιτερότητες της κλειστής κοινότητας, της εφηβείας, της θέσης της γυναίκας, της ανάγκης για προσφορά στα κοινά, τη μοναξιά, την αίσθηση φυλακής που μια μικρή πόλη συχνά δημιουργεί. Γιατί μπορεί με ευκολία να αναφερόμαστε σε λογοτεχνικές κοινοτυπίες, όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε πως η λογοτεχνία δεν είναι παρά η προέκταση της πραγματικότητας, και βλέποντας την ψήφιση αντιδραστικών νόμων στις ΗΠΑ -και όχι μόνο- που στερούν για παράδειγμα από τις γυναίκες το δικαίωμα να αποφασίζουν αυτοβούλως για το σώμα τους, ποινικοποιώντας σε εκκλησιαστικά πρότυπα τις αμβλώσεις, όχι μόνο δεν πρέπει να μας κάνει εντύπωση η λογοτεχνική παρουσία αντίστοιχων θεμάτων, αλλά ίσως πρέπει και να την αναδεικνύουμε.

Οι Μητέρες είναι ένα μυθιστόρημα που απευθύνεται σε ένα ευρύ φάσμα αναγνωστών, ένα καλοδουλεμένο πρωτόλειο που αφήνει υποσχέσεις για το μέλλον της Μπένετ στη λογοτεχνία.

Βιβλία

Βορινή παραλία

Ιωάννα Ντούμπρου

Εκδόσεις Πατάκη

Ένα ζευγάρι φτάνει στο εξωτικό νησί της Chimera. Όλα φαντάζουν ειδυλλιακά, μέχρι που ο μυστηριώδης διευθυντής του ξενοδοχείου τους κάνει δώρο μία επιπλέον εβδομάδα διακοπών σε μια καμπάνα πάνω στο νερό. Ξαφνικά, περίεργα πρόσωπα αρχίζουν να εμφανίζονται, ανομολόγητες σκέψεις έρχονται στην επιφάνεια και η σχέση του ζευγαριού κλυδωνίζεται. Όσο περνούν οι μέρες, ακόμα και η μαγευτική Chimera αρχίζει να αποκαλύπτει τα μυστικά της. Σε μια αθέατη πλευρά του νησιού βρίσκεται η άγρια και αφιλόξενη βορινή παραλία - όμως κανείς δεν την αναζητεί, ούτε θέλει να την αντικρίσει κατάματα. Το ταξίδι θα διαρκέσει πολύ περισσότερο από το αναμενόμενο, αλλά όταν τελειώσει, τίποτα δε θα είναι το ίδιο πια.

Η "Βορινή παραλία" είναι μια ιστορία για τον έρωτα και τον χωρισμό, για την αναζήτηση του εαυτού μας και τις σχέσεις εξάρτησης, για την επιθυμία και τον φόβο, για την πραγματικότητα και την ψευδαισθηση, για τα επαναλαμβανόμενα μοτίβα σκέψης και συμπεριφοράς που μας ωθούν να κάνουμε τα ίδια λάθη ξανά και ξανά.

Η ψευδαισθηση της μοναξιάς

Σάιμον Βαν Μπού

μετάφραση: Ουρανία Παπακωνσταντοπούλου
Εκδόσεις Πατάκη

Η "Ψευδαισθηση της μοναξιάς", εμπνευσμένη από πραγματικά γεγονότα, αφηγείται τις αλληλένδετες ιστορίες ενός παραμορφωμένου Γερμανού στρατιώτη, ενός μοναχικού Βρετανού σκηνοθέτη, μιας τυφλής επιμελήτριας μουσείου, ενός νεόνυμφου ζευγαριού Αμερικανοεβραίων που τους χώρισε ο πόλεμος και ενός επιστάτη σε οικοεργηρία για παλαιμάχους ηθοποιούς στη Σάντα Μόνικα.

Κατοικούν στον ίδιο κόσμο, αλλά δεν αντιλαμβάνονται αυτά που τους συνδέουν, ώσπου, μέσα από φαινομενικά τυχαίες πράξεις ανιδιοτέλειας, ένα πέπλο ανασπώνεται αποκαλύπτοντας τον ζωτικό ρόλο που έχει διαδραματίσει ο ένας στη ζωή του άλλου. Είναι η στιγμή που -λίγο πριν βυθιστούν στο σκοτάδι του φόβου και της απομόνωσης- ανακαλύπτουν πως δεν είναι μόνοι, πως δεν ήταν ποτέ μόνοι, πως κάθε ανθρώπινο πλάσμα είναι κι ένας κρίκος μιας αόρατης αλυσίδας. Είναι η στιγμή που αποκαλύπτεται η ψευδαισθηση της μοναξιάς τους.

Η επιστροφή

Ειρήνη Καλαμάρη

Εκδόσεις Κέδρος

Στα παραδεισένια Αλάτσατα η οικογένεια του Στρατή Γιαννίδη, βυθισμένη στη γλυκιά γαλήνη της καθημερινότητας, απολαμβάνει τις χαρές της ζωής. Σύμφωνα η μοίρα της θα αλλάξει. Χτυπημένοι από τα γεγονότα της Μικρασιατικής Καταστροφής, η Κατερνά, ο

Στρατής, η Χρυσή, η Αννέτα, ο Λάμπρος και ο Νικήτας θα βρεθούν στο μάτι του κυκλώνα και θα γίνουν μάρτυρες της ανθρώπινης θηριωδίας.

Όμορφα κορίτσια

Karin Slaughter

μετάφραση: Κωνσταντίνος Αρμάος, Μαρία Πλουμιστάκου
Εκδόσεις Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός

Εικοσιπέντε χρόνια μετά την εξαφάνισή της Τζούλια δεν έχει ανακαλυφθεί ούτε πτώμα ούτε μια ένδειξη πως είναι

ζωντανή. Η οικογένειά της έχει διαλυθεί: οι γονείς της έχουν χωριστεί, ο πατέρας της έχει πέσει σε κατάθλιψη μετά από πολλές προσπάθειες να βρει μόνος του τι συνέβη, οι δύο αδελφές της, η Κλερ και η Λίντια, δεν μιλούν η μία στην άλλη. Η εξαφάνιση ενός άλλου κοριτσιού, μια παράξενη δολοφονία και μια απρόσμενη επίσκεψη του FBI θα αναγκάσουν τις δύο γυναίκες να συνεργαστούν. Θα τις βάλουν, όμως, και στο στόχαστρο ενός επικίνδυνου δολοφόνου.

Έντονο σασπένς, απρόσμενες αποκαλύψεις και εναλλαγές στα πρόσωπα που αφηγούνται την ιστορία συνθέτουν, όπως γράφουν οι μεταφραστές του βιβλίου, Κωνσταντίνος Αρμάος και Μαρία Πλουμιστάκου, "ένα σκληρό αστυνομικό θρίλερ που τολμά να αντιμετωπίσει θέματα όπως η γυναικεία κακοποίηση, ο βιασμός, η πορνογραφία, ή καταπάτηση οποιουδήποτε δικαιώματος του αδύναμου. Εκεί που στο παρελθόν η λογοτεχνία μετέφερε με ρεαλισμό τη φρίκη του πολέμου, η Σλάτερ μεταφέρει στα έργα της τη φρίκη μέσα στα ίδια μας τα σπίτια".

Εκθεση φωτογραφίας στην ΟΑΚ

Εκθεση φωτογραφίας του Αντ. Λαρεντζάκη: "Τοπία της Κρήτης εγκαινιάζεται σήμερα στις 8.30 μ.μ. στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης (ΟΑΚ) στο Κολυμπάρι με την παρουσία του φωτογράφου και θα διαρκέσει έως τις 20 Αυγούστου.

Εκδήλωση μνήμης στον Αναβο

Εκδήλωση τιμής και μνήμης οργανώνει η Πανελλήνια Ένωση Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης (ΠΕΑΕΑ) και Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, στον Αναβο (περιοχή μετά τα Φλώρια) αύριο Κυριακή στις 7 μ.μ., επέτειο της μάχης που έδωσε η ομάδα Ελαστικών χτυπώντας του Ναζι κατακτητές την 4η Αυγούστου 1944 στην ομώνυμη τοποθεσία.

επικοινωνείτε μαζί μας στο
diadromes@haniotika-nea.gr

